

arctic radio club

- First Medium Wave DX Club in Europe -

mv-eko

Säsöng 63, nr 5
19 september 2022 - allt

Stoppdatum:

<u>MV-Eko</u>	<u>Stoppdatum</u>	<u>Huvudredaktör</u>
Nr 6	3 oktober	TL tips. e-post: torelarsson.dx@gmail.com
Nr 7	17 oktober	TL tips. Info och QSL resp red.
Nr 8	31 oktober	TL tips.

Nästa
Stoppdatum

3/10

TL (tips)

Hej!

VeteranLjuddagarna i Hörby är en årligen återkommande aktivitet på höstkanten. Här samlas intresserade av alla slag, men betoningen ligger nog mest på radio. Varje år har ett tema och i år var temat "nostalgiska ljud". I dagens nummer hittar du ett reportage från årets begivenhet signerat GNO. Åren går fantastiskt fort, det är redan 6 år sedan vi var flera ARC-are som var närvarande, ett reportage finns att läsa i MVE 57/4.

Solen har inte varit nådig mot oss MVDX-are den senaste tiden. Flera medlemmar har uttryckt sin oro över att det kanske tar lång tid innan förhållandena blir någorlunda brukbara igen, speciellt mot Nordamerika. Inte heller vädergudarna har varit nådiga, orkanen "Fiona" har just drabbat Karibien och även i Japan och Alaska har vädret ställt till stora problem. Vi är nog tvingade att lägga om livsstilen, det är inte längre OK att flyga till New York över en veckohelg för att shoppa.

I vår serie medlemmar boende utanför Sverige har tusen kommit till vår aktive medlem i Finland, Jorma Mäntylä. Stort tack för ditt bidrag Jorma!

Vi är väldigt tacksamma för alla bidrag vi får, det är ni aktiva medlemmar som gör MVE. Dock får vi be om en sak: Vi vill gärna ha bidragen i doc eller doc-x-format, således inte i pdf-format. Tack på förhand!

Dekaler och logotypes har vi denna gång fått från BOS, HS, JOB och TN. Tnx!

I detta nummer förutom de fasta avdelningarna:

- * Jorma Mäntylä, en presentation
- * VeteranLjuddagen 2022 – GNO
- * History of Radio in Costa Rica del 8 – Radio Rumbo – Tetsuya Hirahara
- * Norske AM-sendere - Småsenderne VIII: 520 kHz LKH Hamar Kringkaster – SM
- * Från Olle Alms samlingar: Strandhugg i eterhavet – "Radio" nr 3 den 15 februari 1925
- * CX118 La Voz de Artigas, Artigas – JOB (sistasida)

Nostalg-QSL:

- * RAI Bolzano "Sender Bozen"-1602 kHz – RFK
- * Listor över spanska MV-stationer 1963 – JOE
- * EFE-25 La Voz de Cantabria-1380 kHz – NIOL/JOE
- * Bild 2LO "Two Emma Toc" från BBC
- * Bild Drottning Elizabeth II på Radio New Zealand 1953 från Radio Heritage
- * CBC Barbados 900 kHz brev – TL

Nya QSL:

- * Radio Castellón, Castellón-1521 kHz – JOB

LOGGEN
All Times in MV-Eko refer to
UTC unless otherwise stated.

Noteringar i loggen:

- BIH** = Bernt-Ivan Holmberg, Sala – Möklinta remote - Perseus, 90 m utrullad på backen, då en avverkning pågår i min skog.
- CR** = Christoph Ratzer, Salzburg, Austria - WinRadio SDR G33/CSO, as antenna the CR2DX mediumwave whip or my RemoteQTH K9AY with 20 mt. loop.
- FB** = Franck Baste, St. Bonnet de Rochefort, France - Perseus SDR + Loop ALA 1530LNP
- JE** = Jan Edh, Hudiksvall, lyssnar-QTH i Fredriksfors. NetSDR med Beverageantennor i nio olika riktningar, 600 - 900 meter.
- JM** = Jorma Mäntylä, Kangasala, Finland – Icom IC-R8600, Perseus SDR, SDR Play Rsp2pro 705 m 298°, 385 m 344°, 795 m 69° Beverages + 30 m KAZ 80°
- JOB** = Jan Oscarsson, Umeå som lyssnat i sommarstugan i Petiknäs. Perseus + cirka 120m BOG på lägdan vid stugan
- MA** = Mats Andersson – Perseus tillsammans med Jaguar – antenner 500 m i 270° och 600 m i 305°
- TN** = Thomas Nilsson, Ängelholm - Perseus SDR, two 12x4 m Flag-antennas, both reversible

Europa

549	13.9	1905	Spirit Radio, Carrickroe. Igen på MV. JM
657	10.9	0518	RAI Toscana, Pisa/Coltano. CR
657	10.9	2158	RAI Radio 1, Pisa var lite störd men verkar ha slagit av AM några 0sekunder innan 900, dvs precis när NA var färdigspelad JOB
657	16.9	1730	UR1 Pershiy Kanal, Chernivtsi Putyl'ska 953 km. CR
693	10.9	0530	R Zai.net, Milano/Siziano. CR
900	10.9	0518	RAI Lombardia, Milano/Siziano. CR
900	10.9	2158	RAI Radio 1, Milano hade fotboll under kvällen men stängde för gott med italienska hymnen. Precis på timmen tidssignal och hallåan hann säga "Ore 24" när strömmen bröts och en klassisk italiensk AM-sändare var borta från bandet... Bara denna plus två till av RAI:s AM-park hördes hos mig denna sign/off-kväll - kondsen var inte helt bra tyvärr... JOB
900	12.9	0520	COPE Granada, regional px, ID: "COPE Andalucia". FB
936	10.9	0518	RAI Veneto, Venezia/Campalto. CR
981	10.9	0500	RAI Trst A, Trieste/Monte Radio. CR
990	10.9	2229	SER R Bilbao ganska bra vid break JOB
999	10.9	0518	RAI Piemonte, Volpiano. CR
999	11.9	0600	RAI Piemonte, Volpiano could still be heard until around 0600 UT today. But that should have been the end of it. The next few evenings will be exciting to follow the free QRGs. CR
1044	10.9	2229	SER R San Sebastián med ID. Låter som DRM på QRG:n men kanske en lokal störning jag har? Verkar inte pågå någon DRM sändning här enligt Elad. JOB
1062	10.9	2158	RAI Radio 1, Cagliari/Catania/Ancona. Samma observation som med 657 JOB
1107	10.9	0518	RAI Lazio, Roma/Monte Ciocci. CR
1107	10.9	2000	MFR2, Inverness "More of the memories of The Queen" skulle följd efter nx. Gamla hits av lugn karaktär dessa dagar JOB

1152	10.9	0106	Smooth Radio, Brundall/Plymouth med "Smooth Radio" efter "The Powe of Love" med Jennifer Rush JOB
1188	10.9	0500	R Studio X, Momigno. CR
1278	10.9	0500	Media Veneta Radio, Piove di Sacco. CR
1296	11.9	0000	R XL, Birmingham "This is Radio XL" och Nx från Sky News Center JOB
1305	11.9	0000	Premier Christian R, London "This is Premier Christian Radio" JOB
1332	11.9	0000	Gold, Peterborough med ID under Rumänien JOB
1341	16.9	2100	SER R Leon, Leon. JM
1431	10.9	0518	RAI Puglia, Foggia/Istituto Cerealicoltura. CR
1431	10.9	2200	Smooth Radio, Southend, ID and news. FB
1449	10.9	0518	RAI Veneto, Belluno/La Costa. CR
1458	10.9	0200	Lyca Radio, London JOB
1548	11.9	0000	Gold, London lät inte som vanligt, och körde nedtonade och stillsamma klassiska hits. "You're listening to Gold across the UK, and we cross now to the newsroom for an update" JOB
1557	11.9	0000	Gold, Northampton var den dominerande UK här. JOB
1575	10.9	0518	RAI Liguria, Genova/Portofino. CR
1575	11.9	0200	R Seerah, Leicester, ID, news, Quran. FB
1584	10.9	0500	R Studio X, Arezzo. CR
1584	11.9	0000	Jeo Radio, London "This is Jeo Radio on AM..." mm rätt bra. JOB

Afrika

549	10.9	0300	Jil FM, Sidi Hamadouche. JOB
819	16.9	1730	NMA Al-Barnameg al-Aam, Batrah (dqh) 2428 km. CR
1476	10.9	1902	TWR Africa, Parakou hade fin signal. JOB
1539	18.9	1900	R Djibouti. Igen på mv. Id 18.59,30 "Radio Djibouti". Horn-musik. JM

Asien

594	13.9	2100	DZBB Super Radyo Obando Quezon City JE
747	12.9	1730	AIR, Lucknow med nyheter på hindi. JE
747	16.9	1730	IRIB R Yazd, Yazd/Fahraj 3909 km. CR
765	10.9	1740	AIR, Dharwad JOB
801	12.9	1740	AIR, Jabalpur stängde efter nyheter. JE
810	11.9	1900	Kuo Sheng Kung Po Tientai Changhua Annonseringar på blandat engelska och kinesiska. Tony Magon på RealDX säger att språket inte är Mandarin och man har ett lokal-id och sedan annonserar en utsändning av BBC News. JE
810	13.9	2000	Zhejiang RGD Hangzhou hjälpte Tony Magon på RealDX till att id-a JE
810	10.9	1740	AIR, Rajkot med avslutning av nyhetsbulletin. Gick rätt bra så jag jämförde mot några fler AIR-kanaler jag kunde hitta som körde samma. Blev en bunt, men grävde inte allt för mycket JOB
810	12.9	1730	AIR, Rajkot höll igång även efter vanliga stängningstiden 17.40 – 17.50. JE
819	10.9	1740	AIR, Delhi A JOB
819	12.9	1730	AIR, Delhi annonserade före nyheterna JE
837	12.9	1743	AIR, Vijayawada stängde JE
837	16.9	1700	IRIB R Isfahan, Esfahan/Habibabad 3633 km. CR
846	12.9	1752	AIR, Ahmedabad stängde, men bärvågen låg på nästan en minut till. JE
873	10.9	1740	AIR, Jalandhar hade fin signal vid nx-avslutning JOB
873	12.9	1735	AIR, Jalandhar – hade en reklam för FM Gold JE
873	16.9	2100	JOGB NHK2 Kumamoto. Med bokstav id 20.59,45. JM
900	10.9	1740	AIR, Cuddapah JOB
900	16.9	1730	IRIB R Quran, Tehran 3408 km. CR
900	11.9	2030	DYOW Roxas City. RAI stängde och nästa kväll hördes DYOW. "Bombo radyo Pilipina...basta radyo!" JM
900	16.9	2000	HLKV MBC Seoul. Bokstav-id och MBC-signal. Se Syd-Amerika 900. JM
918	10.9	1739	AIR, Suratgarh med ID "All India Radio" mm efter nx JOB
918	12.9	17.40	AIR, Suratgarh stängde väldigt abrupt. JE
936	16.9	1705	IRIB R Urmia, Fesanduz 2915 km. CR

954	10.9	1739	AIR, Najibabad var en av de starkare JOB
954	12.9	1730	AIR, Najibabad var nog starkast av alla indier JE
972	10.9	1740	AIR, Cuttack JOB
972	16.9	1800	HLCA KBS Hanminjok Bangsong 1, Dangjin 8514 km. CR
990	16.9	1710	AIR North, Jammu A 5344 km. CR
1017	16.9	2100	JOLB NHK2 Fukuoka. JM
1026	16.9	1718	IRIB R Tabriz, Azarshahr 2867 km. CR
1062	12.9	0130	IRIB Kerman, National Anthem, chimes. FB
1107	7.9	1730	Shinjan Qazaq Radiosu, Hutubi near Urumqi, broadcasts its Kazakh program CR
1116	12.9	1730	AIR, Srinagar gick också alldeles förträffligt, men stördes sedan ut av Ungern innan den hann stänga. JE
1134	13.9	2000	CNR1 Lhasa? anropade men en arabtalande (troligen Kuwait) var starkare. JE
1134	10.9	1800	HLKC KBS3 med tidssignal och bokstavscall. Svag. JE
1143	10.9	1740	AIR, Rohtak/Ratnagiri. Fin signal men ska "bara" vara 20 kW här? JOB
1143	10.9	1800	BEL3 Taiwan Area Fishery B S Penghu blev säsongens först id-ade asiat för min del. Gick inte bra och stördes tidvis av vad som förmodligen var RFK. JE
1233	13.9	2042	DYVS Bacolod City. "The Sweet Voice of Salvation." med öppningsceremoni. JE
1242	12.0	1730	AIR, Varanasi inte riktigt lika vanlig som de andra indierna och var också illa störd. JE
1260	16.9	2000	Cheng Sheng BS, Taipao. JM
1296	15.9	2000	JOTK NHK1 Matsue. Med bokstav id 19.59,45. JM
1314	11.9	1900	CNR1 Chongqing. Ingen CNR1 listad på frekvensen, men Mauno Ritola konstaterar att det inte finns några aktuella listor sedan 2018. Chris Kadlec på RealDX bekräftar dock att Chongking RGD återutsänder CNR1 under vardagsnätterna JE
1323	11.9	1800	China R International Hutubi annonserade på engelska och kinesiska och slutade sändningen. JE

1323	13.9	2036	DYSI Super Radyo Iloilo med musik och insprängt "Super Radyo" med mycket eko. JE
1350	13.9	2100	DWUN UNTV Malabon Quezon City fick frekvensen fri den här tiden och brakade in. JE
1395	13.9	1900	Anhui RGD Hefei fick vara ensam här den här tiden. JE
1422	11.9	1804	Phon Nueng Ror. Or Bang Pu Mai (Bangkok-area) med musik och id bekräftar Tony Magon på RealDX. (1422,006) JE
1440	11.9	1800	Guangxi TGD Bose svag men ok. Där finns en till asiat också, möjligen thailändare JE
1476	10.9	1900	R Keral AM Ras al-Khaimah "You are listening live to Radio Keral One Four Seven Six AM" JE
1566	10.9	1800	HLAZ FEBC Cheju med HLAZ-anrop. JE
1566	13.9	1748	HLAZ FEBC Korea, Jeju=Cheju 8802 km. CR
1575	16.9	1758	Voice of America, Ban Phachi/Rasom 8657 km. CR

Oceanien

1161	18.9	1750	5PA ABC Naracoorte. // 891 men här 10 minuter med bättre signal. JM
------	------	------	---

Nordamerika

640	18.9	0100	CBN St. John's NL. JM
990	18.9	0359	CBY Corner Brook NL med fint lokalID denna tid. BIH
1050	15.9	0500	WEPN New York NY, "New York, through the arms ... Sports? Radio Talk". (1049,998) TN
1060	15.9	0429	WQOM Natick MA, religiöst. (1059,997) TN
1260	15.9	0500	WBIX Boston MA "You are listening to WBIX 12-60 AM Boston" + övriga i kedjan. (1260,005) TN
1340	15.9	0430	WMID Atlantic City NJ, // med 1230 med pop mx, nu Elvis "Devil in Disguise". (1339,989) TN

1380	15.9	0429	WWMI St. Petersburg FL, igen lite NA konds. (1379,994) TN
1400	15.9	0453	WOND Pleasantville NJ med reklam. (1399,9945) TN
1400	9.9	0500	CBG Gander NL, ID and news. FB
1430	18.9	0300	WNSW Newark NJ, idades genom ”systerstationen” WVNJ-1160. MA /Hjärtligt välkommen till loggen Mats! -ed/
1440	15.9	0407	WWCL Lehigh Acres FL, religiöst px. TN
1450	15.9	0500	WPGG Atlantic City NJ, ”95.5 FM, 14-50 AM, WPGG....”. (1449,995) TN
1490	15.9	0434	WBAE Portland ME, välkänd röst här kom upp bara en liten stund. (1489,999) TN
1500	13.9	0200	WFED Washington DC var min första NA för säsongen och dök upp som första (och enda!) identifierbara transatlant (sånär som på Harbour Light och WEGA) denna sällsynt usla natt. JE
1500	18.9	0415	WFED Washington DC 6915 km. CR
1570	17.9	0200	WUBG Methuen MA. Id för 105,3 FM. JM
1580	17.9	0000	WSRF Fort Lauderdale FL lyckades få fram ett svagt id. MA
1600	15.9	0501	WUNR Brookline MA, inget ID på heltimman, bara musik. (1599,998) TN
1650	17.9	0100	WHKT Portsmouth VA. Med WTJZ-id. JM
1660	4.9	0500	WWRU Jersey City NJ, Korean px, EE ID. FB
1670	9.9	0455	CJEU Gatineau QC, mx, FF ID: ”Radio Jeunesse”. FB
1700	17.9	0430	WJCC Miami Springs FL, nu exakt på 1700,0. Franska och Haitifranska program. Mycket prat i kraftiga åskstörningar. (1700,0) TN

Mexiko, Centralamerika och Västindien

740	17.9	0059	WIAC San Juan gick igenom hyggligt med id. MA
870	12.9	0103	WQBS San Juan PR brukar vara en av de pålitligare för trevlig LA-musik även om den inte gick riktigt så bra att man ville ligga kvar och lyssna den här gången. JE
960	17.9	0400	CMBD R Reloj gick inte att ta miste på! MA
1070	2.9	2300	WMIA Arecibo PR ”Borinquen Radio” var första stationen som lät sig id-as när jag startade säsongen i Fredriksfors. Nytt namn och nytt call sedan jag hörde dem senast... (870, 1190, 1370. 1480 kunde anas, men inget id) (1069,990). JE
1070	14.9	0000	WMIA Arecibo PR ”Borinquen Radio”. (1069,988) JE
1070	14.9	0200	WMIA Arecibo PR. Med ”Borinquen Radio”-kedja-id. JM
1120	14.9	0000	WNSW Hatillo PR ”Radio Once”. JE
1140	17.9	0400	CMIX R Surco, Morón med id. MA
1230	12.9	0000	WNIK Arecibo PR id-ade JE
1230	16.9	0400	WNIK Arecibo PR. ”Radio Unica”. JM
1320	17.9	0432	XEARZ ZER Radio, México D.F. 9955 km. CR
1350	11.9	0100	WEGA Vega Baja PR, religious px, ID, ”Candelita 7”. FB
1350	18.9	0420	WEGA Vega Baja PR 7718 km. CR
1380	17.9	0430	XECO Romántica, México D.F 9957 km. CR
1440	17.9	0428	XEEST Ondas de Vida, México D.F 9956 km. CR
1440	17.9	0300	R Maranatha, Managua klämde fram ett id i NA gröten. MA
1470	17.9	0430	XEAI Fórmula 1470, México D.F 9961 km
1540	18.9	0400	ZNS-1 R Bahamas, Nassau 8003 km. CR
1670	18.9	0442	XEFCR Focus Radio, Reynosa 9329 km. CR

Sydamerika

590	3.9	2300	LS4 R Continental Buenos Aires började gå ”läsligt”. Starkare senare, men bara korta stunder JE
700	2.9	2300	LV3 R Córdoba Córdoba kom fram, men en del splatter. JE
750	11.9	0202	ZYL213 R América Belo Horizonte MG med id. JE
760	3.9	0301	LU6 R Atlántica Mar del Plata med annonsering och nationalhymn i sångversion. JE
790	12.9	0402	YVXM R Minuto Barquisimeto var framme vid nationalsången. JE
830	14.9	0205	YVLT R Sensación, Caracas. JM
830	14.9	0402	YVLT R Sensación, Caracas gick bra med id och nationalsång. JE
890	12.9	0158	HJCE Vida 890 Bogotá bra styrka men en ”stygg” ton från 891 störde. JE
900	17.9	0400	OBX4X R Felicidad, Lima. Tredje stn jag har hört på 900 sedan RAI stängde. JM

900 18.9 0359 OBX4X R Felicidad, Lima gick fint vid denna Perurusning med flertal IDn. BIH
 920 11.9 0301 ZYH519 R Novo Tempo Salvador BA var dominant – inget av ZP1. JE
 920 3.9 0203 ZP1 R Nacional del Paraguay Asunción med en hel radda id. JE

930 5.9 0301 CX20 R Monte Carlo Montevideo knappt över vad som gick att tyda. JE
 970 3.9 0200 ZP9 Universo 970 Asunción med musikprogram. (970,008) JE
 1010 18.9 0402 OAX4U R Cielo, Lima med reklam för något undermedel. BIH
 1020 17.9 0100 HJCN RCN Radio, Pereira. JM
 1060 11.9 0200 ZYL278 R 880 Belo Horizonte MG – nästan ”anständig” signal i topparna och vid id. JE
 1070 17.9 0440 HJCS R Santa Fe, Bogotá 9415 km. CR
 1080 17.9 0100 HJAX LV Antioquia, Medellín. JM
 1130 12.9 0159 HJVA Fuego AM Bogotá – ännu svårt acceptera att det är den som finns här nu... JE
 1140 11.9 0200 CB114 R Nacional Santiago orkade igenom med ett id. (1140,129). JE
 1140 14.9 0000 HJCL R Panamericana Girardot ynkligt svagt men tydligt. JE
 1160 17.9 0100 HJOC Su Presencia Radio, Bogotá. Flyttat hit från 1520. JM
 1160 18.9 0302 OAX4C R Onda Cero, Lima gick igenom gröten av stationer med id, även 0308. MA
 1180 11.9 0330 OCU4K NSE Radio, Lima kom igenom ganska bra. (1180,011) JE
 1180 18.9 0402 OCU4K NSE Radio, Lima, superstark med sin kyrkomusik och inte ett spår av Cuba. BIH
 1200 12.9 0200 YVOZ R Tiempo, Caracas med livesändning med mycket publik. JE
 1220 14.9 0001 HJKR R María, Bogotá annonserade efter en klassisk konsert som drog ut lite på tiden. JE
 1230 3.9 0300 LT2 R Dos, Rosario med nationalsången - helt annat tempo än såväl Atlántica som Nacional. JE
 1270 3.9 2200 LS11 R Provincia de Buenos Aires La Plata var först ut med läsbar signal. JE
 1270 12.9 0300 HJAR La Cariñosa Cartagena gick som tåget, slog tvärt av sändaren mitt i musiken strax före 03.05 (1270,029) JE
 1320 11.9 0330 YVWP R Apolo Turmero. Signalerna började dra sig norrut mot morgonen. JE
 1330 12.9 0304 HJAP R Auténtica Cartagena framme men mycket fading (1329,990) JE
 1340 4.9 0345 **CB134 R Divina, Valparaiso.** Hade den först som oid på 1340,0384 men med FD:s hjälp var det inga problem när man visste vad man skull lyssna efter. Tack FD. MA
 1350 11.9 0200 LS6 R Buenos Aires Buenos Aires tryckte effektivt ner dominanten WEGA. JE
 1350 14.9 2202 ZYH521 Super R Boa Vontade, Salvador, uppe en kort stund. (1349,907) TN
 1350 12.9 0402 HJDS 13-50 Radio, Medellín, "Emisora de Esperanza ... Emisora 13-50 AM..." (1350,001) TN
 1350 17.9 0400 HJHL Bésame Radio, Ibagúe. JM
 1360 18.9 0159 OAX7R R Sicuani, Sicuani. JM
 1380 3.9 2202 ZYI773 R Continental Recife PE med IPDA-annonsering. JE
 1380 12.9 0359 HJJD NSE R, Medellín ensam här men väldigt sprakigt. JE
 1380 12.9 0400 HJJD NSE R, Medellín, "NSE Radio" i kamp med Nuevo Tiempo på 1379,993 TN

1380 14.9 0402 OCY4U R Nuevo Tiempo, Lima kanonstark med bl a sin sångjingle – de andra vanliga Lima-stationer (1360, 1470, 1570) gick också bra. JE
 1380 18.9 0357 OCY4U R Nuevo Tiempo, Lima, svagt och eländigt, i natt på (1379,991) TN
 1380 18.9 0405 OCY4U R Nuevo Tiempo, Lima, mycket musik och även sin slogan "La Voz de Esperanza" BIH

- 1380 9.9 0402 OAX2W R Campesina, Cajamarca, ganska svag signal, mycket peruansk musik. ID 0409. (1379,9987) TN
- 1400 13.9 2358 HJAS La Cariñosa Barranquilla med anrop när det var lugnt från Harbour Light. JE
- 1400 13.9 0430 HCFL2 R Z Uno, Guayaquil 10410 km. CR
- 1420 3.9 0330 LRI220 AM 1420 Somos Radio Villa Martelli med musikprogram. JE
- 1420 12.9 0200 YV.. R Sintonía Caracas med id. JE
- 1430 19.9 0404 OCU2U R Visión, Jaén massor av Palabra de dios sedan talade man om att pxet kom från LV de la Liberación (1430.018) BIH
- 1440 12.9 0200 HJNZ Colmundo Radio Medellin gick bäst av flera som surrade här. JE
- 1440 12.9 0300 OAX4K R Imperial Dos Lima hade tagit över från Colmundo. JE
- 1450 12.9 0200 HJNL La Cariñosa Manizales var starkast. JE
- 1470 5.9 0300 CX147 R Cristal Las Piedras en av väldigt få stationer som kom upp "anständigt" denna natt. JE
- 1480 11.9 0100 ZP20 R América Villeta har möjligen ställt klockan rätt efter många år... Kom med en kort annonsering mellan två musikstycken på timmen – fadade upp bara korta stunder. (1479.979) JE
- 1490 11.9 2359 HJBS Emisora Punto 5 Bogotá gick faktiskt riktigt bra när det annars mest var "mummel" på bandet. JE
- 1490 11.9 0400 HJAY R Vida Nueva, Barranquilla, ID "R Vida Nueva". (1489,977) TN
- 1510 11.9 0300 HC0034 R Monumental Quito gick förhållandevis stabilt när de flesta signalerna var väldigt fladdriga och kortvariga (1509,987) JE
- 1510 12.9 0308 HC0034 R Monumental Quito på "ovan" splitt men TN uppmärksammade mig på att stationen hörts i England på denna med trolig reservsändare. (1510,008). JE
- 1510 17.9 0428 HC0034 R Monumental, Quito, hyggligt idag också. (1510,007) TN
- 1520 17.9 0426 HJLQ R Minuto Barranquilla gick ganska hyggligt. (1520,069) TN
- 1520 18.9 0154 OBU7X R Avance, Espinar med gitarr och sång. Drog proppen mitt i en låt vid 0200. Tack Sim för tipset! (1519,981) BIH
- 1540 14.9 0300 OAM7I R Lorena, Cusco. JM
- 1570 11.9 0400 OCU4J Bethel Radio, Lima, ganska svårt störd. (1569,9993) TN
- 1580 11.9 0359 HJQT Uniminuto R Cundinamarca, Bogotá, "ett svagt transmite Uniminuto". Tack till RÅ för koll och som hade den uppe på heltimmen då den var borta hos mig.. (1579,9965) TN
- 1580 17.9 0100 HJQT Uniminuto R Cundinamarca, Bogotá. Det är vad stationen heter nu. JM

Oid/Tent Mexiko, Centralamerika, Västindien och Sydamerika

- 1370 19.9 0401 Tent HCA05 R El Rocio, Biblian med nyheter (1370.004) BIH

✉ Från e-posten

Jan Edh 18.9.2022:

Säsongsstarten, 3.9, i Fredriksfors efter fyra månaders "sommarlov" blev ett magnifikt "magplask". Ringrosten gjorde sig tydligen påmind. Inspelningen som jag satt radion på blev rekordkort och var över redan 2341 UTC – just när det började komma fram en del stationer och med (som alltid) bra signaler från WEGA 1350 och Harbour Light 1400.

Den här natten, 4.9, fick jag "betala" för mitt feltänk när jag bröt inspelningsen redan 0335 UTC. Det var ju då som det började kunna anas lite mer intressanta stationer. Som t ex chileneren på 1570 som en timme senare gick bra hos dx-kompisarna cirka 20 mil söderut. Men trots allt var det enda natten i min säsongsstart som gav något att lyssna på.

Jag vet inte om den kraftiga störningen med K5/K6 under ett par dagar slog mycket hårdare i Fredriksfors än hos några dx-kompisar 20 mil söderut. Jag hoppas så var fallet, för här var det förfärligt dåligt natten 5.9. Väldigt få stationer kom upp så att de hördes, och det som kom var distat ungefär som signalen gick till örat via en trasig plåthink. Och det blev förstås inte bättre av att jag bröt min inspelning åtminstone en timme för tidigt.

Det var inga vidare konditioner jag prickade in den här natten heller (10-11.9).

Säsongens första koll mot Asien blev en kraftig besvikelse med väldigt få signaler – inte ens mer än ett par av de mest dominanta kineserna (1359, 1377) gick.

Inte heller mot Sydamerika blev det någon lycka. Jag hoppades att den just avklingande kraftiga störningen skulle gynna La Plata. Det stannade dock vid några intressanta bärvågor. Mot morgonen vred sig också konditionerorna norrut, vilket inte gynnade min sydliga antenn tyvärr.

Lite fler asiater hörbara än kvällen innan, men fortfarande väldigt matta konditioner 11-12.9.

Också senare på natten mot LA var det lite fler stationer hörbara, men huvudsakligen bara de vanligaste från Colombia. Det var också ganska hög störningsnivå över hela bandet och stationerna fadade i allmänhet bara upp korta stunder.

Det gick ett gäng av de starkare indierna strax efter att jag började lyssna den här kvällen, 12-13.9, flera av dem riktigt bra till och med. Men sedan var det slut.

En sämre natt får man leta efter. Sedan indierna stängt var det inga andra asiater som tog vid. Och senare på natten var det en ”fullkomlig katastrof”. Några bärvågor, lite mummel och en hög brusnivå i botten gjorde att det inte fanns något att lyssna på.

Fjärde natten i rad jag hade lyssning i Fredriksfors, 13-14.9 – och den bästa även om det var långt ifrån bra. På kvällen mot Asien var det en hel del kineser den här gången, men faktiskt dök det också upp några filippiner fram mot natten. Bland annat för mig nya DYSI.

Under natten var det mest ”skåpmat” även denna gång med företrädet för Colombia, Puerto Rico och Venezuela.

Fram mot soluppgången gick några peruaner bra från Lima samtidigt som det kom fram Nordamerika för första gången i höst. Från 1130 WBBR och uppåt var det en hel del från nordöstra USA och Newfoundlandstationerna som gick. Många med riktigt bra styrka. Men inget jag fann intressant...

Jan Oscarsson 18.9.2022:

Helgbesöket i Petiknäs förra helgen 9-11.11 gav inga TA pga protoner, som tycks regera ännu i skrivande stund vad det ser ut! RAI:s nedläggning på AM kunde följas hjälpligt, samt om man kastar om bokstäverna lite, mer optimistiskt från AIR, där flera signaler kunde höras.

Thomas Nilsson 19.9.2022:

Intressant hur stora skillnader det är just nu vad gäller konds. Natten den 18.9 hade BIH flera peruaner med väldigt bra styrka. Bl a R Nuevo Tiempo gick med i det närmaste lokalstyrka i Sala. Här nere i Skåne var den stationen nästan inte hörbar och för övrigt gick några av de vanligaste NA.

Nere i Tyskland gick några mexare den 17.9, här i Ängelholm fanns inte skymten av några. Det gick då några av de vanliga från Colombia, Ecuador och Peru.

Bernt Ivan Holmberg 19.9.2022:

Fina andiska signaler i går morse och i morse Kör fortfarande med en decimerad antennpark men det behövs inte så mycket antenn bara det är conds!

Christoph Ratzert 19.9.2022:

The reception window to South and North America was well open this weekend, the days before rather below average. Particular pleasure on Mexico, XEEST Ondas de Vida on 1440 kHz and XEFCR Focus Radio, Reynosa on 1670 kHz should be highlighted. Asia can be heard every evening from about 1730 UT with some stations, but the signals are very variable. The Orient can be heard very steadily later in the evening, Far East is rather below average, although 1566 FEBC from Korea can be heard reliably. While the VoA station in Thailand on 1575 kHz could be heard at 1745 UT with S7-9 at the beginning of the week, it has only been very weakly receivable the last few days.

ARC**SEKRETERAREN MEDDELAR...**

19/9 2022

Tore Larsson, Frejagatan 14A, SE-521 43 FALKÖPING
e-mail: torelarsson.dx@gmail.comKlubbens bankkonto i Skandiabanken 91598550650
PayPal: Betalningsmottagare gote.lindstromdx@gmail.com**Rymdväder**

2022 sept	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Solarflux	130	126	126	127	126	136	152	150	154	144	140	131	132	136
A-index	32	20	14	19	13	12	9	9	4	9	6	4	5	11
Solfläckstal	79	56	73	75	72	122	113	117	93	57	71	64	76	51

Störningar den här perioden

Geoalert. Störningen som pågick vid periodens början fortsatte. 5.9: K5,5,4,5,3,4,4,4/ fortsatte 6-7-8.9 med omväxlande K3- och K4-värden, och minskade ytterligare frampå eftermiddagen 9.9.

När geomagnetiska störningen avtog, passade protonerna på att orsaka en svag **protonstörning**, började 8.9 och har hackat sig fram i diagrammet mellan värdet 1 och tillfälligt uppe i 7 den 12.9. Morgonen 19.9 nere i värdet "1". (Sigvard Andersson)

Ny antenna multicoupler (antennfördelare från MFJ)

<https://mfjenterprises.com/collections/new-products?page=2>

<https://mfjenterprises.com/collections/new-products/products/mfj-8504b>

Manual:

https://cdn.shopify.com/s/files/1/0289/7782/3843/files/MFJ-8504_Manual_V0.pdf?v=1596732348

(Dan Andersson, ARC 6.9.2022)

WRTH will continue

The next edition of the "world's most comprehensive and up-to-date guide to broadcasting" will be published in December 2022 in a printed and a digital version. The rights have been transferred to Radio Data Center GmbH (RDC), based in Freising, Germany "The directory is an indispensable reference for interested radio listeners, avid DXers and all those who move professionally in the

world of radio" said Günter Lorenz, founder and CEO of Radio Data Center GmbH.

(Several sources 8.9.2022)

Grayland WA July 2022 MW DXpedition report

<https://groups.io/g/IRCA/topic/93626767>

Beware: leads to logs et al. presented in xls spreadsheets

(WOR 14.9.2022 via Thomas Nilsson, ARC)

Ny e-mailadress till Radio Rebelde

DO meddelar att Radio Rebelde har en ny e-mailadress:

direccion.rebelde@icrt.cu

(Dan Olsson, ARC 15.9.2022)

Denna pampiga logga har vi fått från BOS. Se även QSL-spalten. tnx!

Thomas Nilsson, Mardalsvägen 372, SE-262 93 ÄNGELHOLM
e-mail: thomas.nilsson@sverige.net

BOS – Bo Olofsson

WIBW Topeka KS 580 email v/s: Roy Baum, CE (Hörd 2017)
KOGO San Diego CA 600 email v/s: Mary Ayala, Programming (Tnx OF!)
WCKB Dunn NC 780 email v/s: Ron Tart, GM
WCNL Newport NH 1010 email v/s: Steve Smith, GM (Hörd 2018)
WCBY Cheboygan MI 1240 email v/s: Del Reynolds, CE (Hörd 2012)
WHKY Hickory NC 1290 email v/s: Jeff Long, Owner & GM
WEKY Richmond KY 1340 email v/s: Bill Clary (Hörd 2016)
WHLB Virginia MN 1400 email v/s: Mark Persons (Hörd 1993. Tystnade 2002.)
WELY Ely MN 1450 email v/s: Mark Persons (Hörd 2002. Tystnar 2022?)
<http://www.timberjay.com/stories/no-dead-air-yetwely-to-remain-open,19374>
WQNT Charleston SC 1450 email v/s: Tom Mulvihill, CE (Hörd 2018)

JGÖ – Jan Görlin

Radio Panjab, Crystal Palace, 558, facebook
RNE 5, Galicia, 639, e-qs, Jose Antonio Garcia Moreno
Radio Dechovska, Hradec Karlove, 792, facebook
Onda Cero Madrid, 954, e-mail
RNE 5, Melilla, 972, e-qs, Jose Antonio Garcia Moreno
RNE 5, Granada, 1017, e-qs, Jose Antonio Garcia Moreno
Downtown Radio, Belfast, 1026, e-mail
SER Huesca, 1080, e-qs, v/s Fransisco Javier Montamer (Tnx JOB)
Radio Patria, Nitra, 1098, facebook
RNE 5, Logroño, 1107, e-qs, Jose Antonio Garcia Moreno
RNE 5, Soria, 1125, e-qs, Jose Antonio Garcia Moreno
COPE Jerez, 1143, e-mail, v/s Diego Yesa
COPE Mallorca, 1224, e-mail, v/s Christina de Ahumada
COPE Badajoz, 1269, e-mail
Kilrock Radio, s'Gravendeel, 1278, e-qs, v/s Marcel Strücker
RNE 5, Ciudad Real, 1305, e-qs, Jose Antonio Garcia Moreno
RNE 5, Bilbao, 1305, e-qs, Jose Antonio Garcia Moreno
AM Italia, Villa Estense, 1323, e-mail, v/s Maurizio Anselmo
Radio Neumarkt, Targu Mures, 1323, facebook
Onda Cero, Almeria, 1341, e-mail, Alejandro Lopez Martinez
Onda Cero, Ciudad Real, 1341, e-mail
Radio Kolozsvari, Cluj, 1404, e-mail
Energy Power, Dublin, 1440, facebook, v/s Brian Kelly
Radio Moldavia, Chisinau, 1494, e-qs, v/s Andrei Luchianciuc
RNE 5, Cadiz, 1503, e-qs, Jose Antonio Garcia Moreno
Radio Seerah, Leicester, 1575, e-mail
WHKZ Youngtown OH, 1440, e-mail, v/s Bob Benes

LSD – Lars Skoglund

KAMP Aurora CO 1430 brev, coverage maps. V/s Mark Smith, Director of Engineering.
Radio Martinique 1310 brev, kort efter follow-up. V/s P. Laurent Salcede, Directeur Editorial. Land 229.

JOB – Jan Oscarsson

Ceský Rozhlas Radiozúrnal, České Budejovice 954 QSL-kort, info via vanlig post (!) på DRM-sändning
COPE Navarra 1134 epost v/s José Angel García Lego Ligorburu, Director Regional Grupo COPE Navarra
SER R Valencia 1179 epost v/s Santiago Botella Gil
SER R Castellón 1521 epost v/s Salvador Senabre García, Jefe Técnico
CX12 R Oriental, Montevideo 770 epost v/s Enrique Martinez (Tnx RÅM!)
CX118 R La Voz de Artigas, Artigas 1180 epost
CW35 R Paysandú, Paysandú 1240 epost v/s Sandra Suarez, Secretaria

Bengt Ericson, Minnesvägen 1, Lgh 1205, SE-352 23 VÄXJÖ
e-mail: bengt.ericson@telia.com

Temporary editors: Mauno Ritola and Tore Larsson

Finland

Advertised frequencies for new AM stations, see MV-Eko 63/3:

648 Tampere - no applicants

963 Pori 963 - no applicants

1485 Tammerfors - no applicants

(Kari Kallio, NORDX 6.9.2022)

Guam

1530 KVOG Agaña – silent August 24, ongoing problems with tower site.

(NRC DX News 89/20)

Italy

RAI, Italy's public national broadcaster, ceased on Sunday, September 11, with the transmission of medium wave radio broadcasts,

(several sources)

Korea, South

According to information, the following Munhwa Bc Corp stations will cease to exist on September 8:

774 HLAJ Jeju

774 HLAN Chuncheon

(Koji Shimotori, DXing.info 23.8.2022)

São Tomé & Príncipe

Some final testing is being performed, but 1530 VOA São Tomé (600 kW) has returned to directional operation after replacement of a tower.

(Ben Dawson, mediumwave.info via NRC DX News 89/20)

Solomon Islands

SIBC 70th Anniversary 23 September Special QSL

1035 SIBC Honiara - The original Solomon Islands Broadcasting Service (SIBS) went on the air through station VQO Honiara on the 23rd September 1952. Thus the 70th anniversary will be celebrated on the 23rd September 2022. To mark the event, the SIBC will issue a special e-QSL card to long-distance listeners who report hearing the station that day.

Please send reception reports (with appropriate program details for authenticity) to the SIBC at

sibcnews@solomon.com.sb

(Dr. Martin Hadlow, Formerly SIBC Head of Development and Training, 1980-84 via WOR 8.9.2022)

United Kingdom

549 Spirit Radio have reappeared, it is been a few days since I checked last so not sure when they switched on again. It will be interesting to see how long they last this time on MW.

(Les Kaighin, mwcircle 5.9.2022)

Dave Thorpe, 70 Willow Way, Amphill, Bedford, UK MK45 2SP
e-mail: british-irish-news@mwcircle.org

In our bulletin exchange with the Medium Wave Circle, we have the pleasure of welcoming a new editor of this column, now given a partially different name. While we thank John Williams for many years as editor, we welcome Dave Thorpe as the new editor.

Introduction

I would like to Thank John Williams for Many years of dedicated work editing the Home front. It has been decided to rename the column to reflect that this column is reporting news from around England, Northern Ireland, Scotland, Wales, Ireland, and including the crown dependencies of the Channel Islands, and the Isle of Man.

After some discussion with members from the MW circle in both Ireland and Britain, it has been decided to change the name to **British and Irish News**. This will cover the UK + IE areas shown in the map. That means the column covers broadcasts and signals from land and sea.

If it is on the air we want to know about it and share it with readers of this column.

Introduction

My early days of listening to medium wave was being a 12 old year old and tuned in weekly to Radio Deutschlandfunk, and chuffed to receive not only a QSL and pendant but a mention over the air on the DX programme.

As well as listening to stations such as RNI, Caroline, Atlantis and the numerous land based AM pirates around London at that time. In the late 70s I gained by class A amateur radio license G4FKI. My current receiver is a Icom 7300 and a rotatable Wellbrook loop. As well as hosting a kiwi sdr with a one metre loop in nearby Hertfordshire.

BBC News

Radio 59 August 2022

Radio 5, have axed the Saturday 5pm football results after being broadcast since the early 1950s.
(Daily Mail)

Commercial Radio News

Swansea station closed30 July 2022

Swansea station Greatest Hits radio, formally known as Swansea Sound, from 1974 has closed down the 1170 kHz transmitter, a loop before closure told listeners to retune via DAB or online.
(Digital spy)

Talksport2 August 2022

Talksport have announced a schedule change for the new Premier League season, with an aim to cover over 450 games, this will be more than other UK radio station. (Talksport)

1584 Jeo Radio, London..... 8 August 2022

After several weeks off air North London station formally known as Asian Fx, has changed ownership of their 1584kHz service and now known as Jeo Radio. The service returned on 8 August after being off air for some days. (BDXC-UK)

The station has minimal visibility online and their website <http://www.jeoradio.com/> is just a one page job advert.

Community Radio

Carillon Wellbeing Radio14 August 2022

Over the weekend of the 13/14 August, Leicestershire based Carillon Wellbeing radio hosted Radio Mi-Amigo from the LV18 lightship in Harwich. I visited the lightship on the Saturday and spent the day on board meeting various presenters and listeners. Keith Skues presented shows on both days, and a memorial lunch was dedicated to long time listener John Sales who passed away in December 2021.

As part of my visit to the lightship, I presented Tony O’Neil the radio museum curator with a small piece of offshore radio history. In the mid 1980s I was given a fuse box cover from a diver who had been on the Radio London (Big L) ship the Galaxy. Although somewhat rusty it was still in one piece. In next months column I will be giving a update on a visit to the radio museum in Watchet, Somerset.

Radio Caroline.....14 August 2022

From the 12th to the 14th August Radio Caroline had their annual fundraising weekend. In particular the station is looking to raise funds to pay for the costs of building a solar panel array at the Orfordness transmitter site home to the 648 kHz transmitter, and secondly to dry dock the Ross Revenge, which has been anchored in the River Blackwater. A report on the Radio Caroline website on August 15th had a update that the fundraising had reached over 70000 pounds over the weekend. (radiocaroline.co.uk)

Unofficial Radio

An unidentified station has been heard on 594 kHz by Steve Whitt using the Clashmore KiwiSDR (26.8.2022 at 1700 UTC). Station was playing continuous 1980s pop songs with no talk or IDs. Daytime reception and the antenna selection suggest UK/Irish source. Dave Thorpe indicates good reception in East Anglia.

Blackbeard Radio has been heard operating evening-times in late August on 1512 kHz. Heard with IDs, jingles and email address of studio@blackbeardradio.co.uk

Irish News

JNLR (Joint National Listership Research)28 July 2022

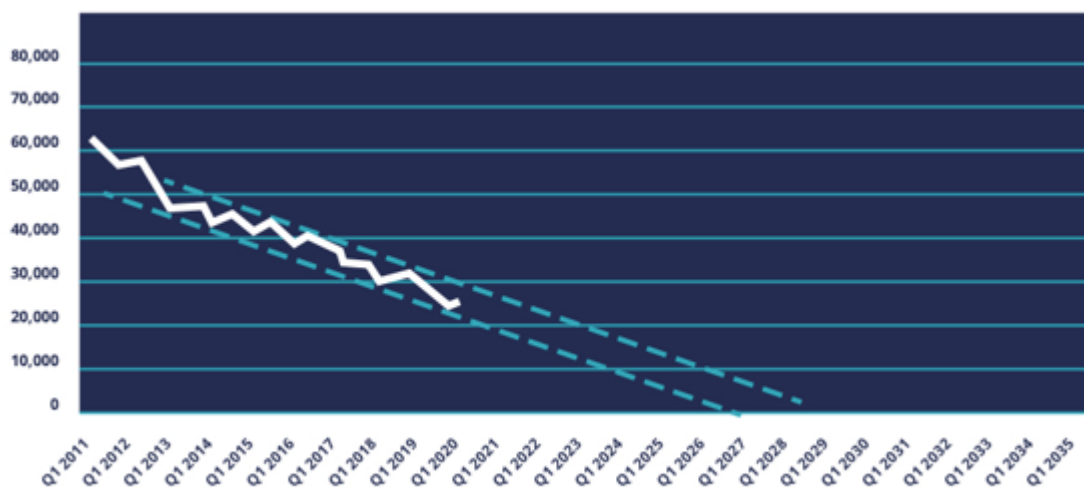
Radio Stations across Ireland are celebrating record listening figures between July 2021 and June 2022. Listening to live radio via AM/FM is still very popular with 90 % of all adults listening with the remainder listening by mobile devices. The 15 – 34 age group accounts for 81% listening to AM/FM and the remainder via mobile devices. (radiotoday.ie)

Future of MW in the UK

Medium wave (AM) is used by three national radio stations (Absolute Radio, BBC Radio 5 Live and talkSPORT), and a range of local BBC, local commercial, and community stations throughout Scotland, Wales, Northern Ireland and England. While precise figures are not available for services where RAJAR aggregates FM and AM listening, it is currently estimated that 6.5 million adults listen to the radio via AM each week, and AM listening accounts for around 3% of all radio listening in the UK (6% of all analogue radio listening). The three national AM networks account for approximately 70% of AM listening.

The graph below illustrates the development of AM listening in the UK over the past ten years. Over the past seven years or so, the decline in AM listening has followed a relatively consistent, linear trajectory. If future AM listening was to follow a similar path, AM listening is likely to fall to commercially unsustainable levels in around 2025. Whilst the BBC needs to consider AM's contribution to its universality obligations in areas unserved by FM or DAB, it also has a public duty under its Charter to deliver value for money that should lead it to similar viability conclusions as its commercial peers.

Medium Wave – Listening Hours (000s)

source: Distribution and Coverage Group estimates for the Review based on RAJAR data

In recent years, both the BBC and commercial radio have already switched off a number of AM transmitters in areas where AM listening was particularly low or significant investment was required to continue to broadcast AM, making continued transmission uneconomic. Given the steady decline in AM listening generally, further retirement of AM services and decommissioning of AM sites is likely to continue irrespective of any regulatory intervention. In light of this, there is no need for regulatory intervention to set a single mandated AM switch-off date.

Arqiva has undertaken some preliminary work to assess the capital investment costs needed to keep AM networks operating over the final stage of their operating life cycle. This information has been provided directly to DCMS as it is commercially sensitive and cannot be anonymised. However, even disregarding the technical life of equipment in different networks, the closure of commercial AM networks and BBC AM networks will likely not fully align, either due to different levels of listening, or due to the different measures of viability. Staggered AM network closure may not in itself cause any concerns but the coordination of site closures where it is possible to do so will create technical and operational efficiencies as well as facilitating communication to listeners.

Such coordination will also help Ofcom consider the closure of AM transmitters in the round, rather than on a piecemeal basis. There may be a need for new legislation to clarify any continuing rights and obligations of the two national commercial radio services which broadcast on AM (Absolute Radio and talkSPORT) in the event they choose to surrender their INR licences, where those rights and obligations are included in the INR licences.

(Extracted from DCMS report April 2022)

Full report: <https://www.gov.uk/government/publications/digital-radio-and-audio-review>

Tore Larsson, Frejagatan 14A, SE-521 43 FALKÖPING
 e-mail: torelarsson.dx@gmail.com

Call Changes July-August-September

- 1050 WSGN Alexander City AL – call change to WFXO (July 31).
1100 KVVD Peralta NM – call change to KRKE (September 1).
1450 WRCO Richland Center WI – applies to change call to WRCE (to be effective September 15).
1490 WPNA Oak Park IL – call change to WEUR (July 15).
1540 WYCL Niles OH – call change to WYOH (September 5).
1590 WPUL South Daytona FL – applies to change call to WDJZ (to be effective September 16).
1590 WRCY Mount Vernon IN – granted call change to WPIW; request was to be effective August 9, but still WRCY in FCC databases as of September 11.
1600 WKYI Eminence KY – call change to WLUE (August 15).
 (NRC DX News 89/19, 89/20)

Stations notifying the FCC that they are silent

- 540 WGOP Pocomoke City MD – silent August 18, fire at studio and transmitter building.
690 KRGS Rifle CO – silent July 28, transmitter failure.
730 KDBI Boise ID – silent July 1, hopes to be on from CP site in November.
910 WCBN Hayward WI – silent August 7, power surge damaged transmitter.
920 KLMR Lamar CO – silent July 23, severe water damage from storm.
980 KDBV Salinas CA – silent August 2, transmitter failure & looking for an engineer.
1000 WCCD Parma OH – silent August 11, has lost licensed site.
1220 KEZE Weatherford TX – silent August 24, loss of power due to county taking of land.
1240 KLYQ Hamilton MT – silent June 20, restructuring after station sale.
1340 WKCB Hindman KY – silent July 29, studios and transmitter lost in E. KY floods.
1340 KPRK Livingston MT – silent June 13, Yellowstone River flooding damage.
1340 KYLT Missoula MT – silent June 20, restructuring after station sale.
1340 WXXK Clarksburg WV – silent August 24, lightning strike.
1370 WLLN Lillington NC – silent August 26, transmitter failure.
1400 KESQ Indio CA – silent August 5, has lost licensed site.
1400 WZAZ Jacksonville FL – silent August 28, silent to focus on completing CP.
1400 KSPT Sandpoint ID – silent August 2, has lost licensed site.
1400 KEBE Jacksonville TX – silent August 9, citing “certain financial constraints.”
1440 WGMI Bremen GA – silent August 28, has lost transmitter site, station up for sale.
1490 KSYC Yreka CA – silent July 19, has lost licensed site.
1510 WGKB Waukesha WI – silent June 17, transmitter failure.
1550 KKLE Winfield KS – silent August 2, failed audio board.
1580 KTLU Rusk TX – silent August 9, citing “certain financial constraints.”
 (NRC DX News 89/19, 89/20)

Deleted stations

- 1180 WLTT Carolina Beach NC – license cancelled August 16; station owner died in October 2020 and FCC discovered this station and WWIL-1490 haven’t been operating since then.
1350 WCBA Corning NY – license cancelled August 10; station was silent since August 9, 2021.
1490 WWIL Wilmington NC – license cancelled August 16; see WLTT-1180 above.
1660 WJBX Charlotte NC – license cancelled August 23; station went silent (as WBCN) December 31, 2020 and never returned to the air (or used calls WJBX on the air).
 (NRC DX News 89/19, 89/20)

Formerly silent stations notifying the FCC that they are on the air

- 900 WMOP Ocala FL – silent August 30 (2021); back on the air August 3.
910 WSRP Jacksonville NC – silent July 6; on the air with STA July 29.
950 WCDC Moncks Corner SC – silent July 7 (transmitter failure), back on the air July 22.
1000 WJBW Jupiter FL – silent July 21 (2021); on the air with STA July 19.
1070 WFNI Indianapolis IN – silent August 3 (2021); on the air with STA August 1.
1080 KEMR Moriarty NM – silent January 3; back on the air July 9 (or July 12?).
1180 KGOL Humble TX – silent August 29 (2021), on the air with STA June 13.
1190 WWIO St. Marys GA – silent May 25 (2021); on the air February 2 (2022) with D1 250 STA but only now notified to FCC.

1220 WREV Reidsville NC – silent July 6 (loss of internet service), back on the air July 18.
1270 KDJI Holbrook AZ – silent August 7 (2021), on the air with STA August 5.
1270 WCGC Belmont NC – has been on the air with STA since March 7, just notified FCC now.
1300 KHTW Lumberton TX – silent November 11 (2021); on the air with U4 400/270 July 30.
1390 WEED Rocky Mount NC – silent May 19; back on the air June 14.
1400 WFPA Fort Payne AL – silent since November 6 (2021); on the air with STA July 28.
1400 WFDM Fort Walton Beach FL – silent August 12 (2021); on the air August 2.
1410 WSCW South Charleston WV – silent December 9 (2021); on the air August 15 with D1 250 from WMXE-100.9 tower and plans to apply for STA for the same.
1450 KNHD Camden AR – silent June 2 waiting for transmitter parts; back on the air June 22.
1460 WKDV Manassas VA – silent December 4 (2021); now removed from FCC silent list based on STA granted in February but Kraig Krist reports nothing heard on 1460 (106.3 FM only).
1480 WPFR Terre Haute IN – silent since September 9 (2021); on the air with U1 1250/250 STA July 31.
1490 WTKE Milton FL – silent since August 1 (2021); on the air with U1 400/400 July 31.
1500 WAKE Valparaiso IN – silent July 15 (2021); back on the air July 14.
1520 WPAY Rossford OH – silent July 16 (2021); back on the air June 8.
1560 KZQQ Abilene TX – silent March 24; back on the air August 1.
1560 KZIZ Pacific WA – silent July 28 (2021), on the air with STA July 24.
1580 WGYM Hammonton NJ – silent June 23, withdrew request for silent STA August 1 so presumably back on the air.
1590 WSMN Nashu NM – silent July 11, back on the air July 28.
(NRC DX News 89/19, 89/20)

Updates USA

- 560 KPQ Wenatchee VA – networks to A/WSNN/P/DR/C2C.
640 WMFN Peotone IL – network to BIN
760 KGB San Diego CA – format to SPT (ex-NWS/TLK); slogan to “Sports 760,” networks to FSR. (Frequency swap, see also 1360 kHz below)
790 WPRV Providence RI – now sports, “790 The Score”, networks to CS/Jr/BetQL
850 WGVS Muskegon MI – has been sold. It is currently silent but should become “Smile FM”
870 WHCU Ithaca NY – has lost its daytime (5 kW) transmitter site so is operating with night-time (1 kW) parameters 24-hours.
970 WFLA Tampa FL – networks to Fox/Fn/BNN/P/RA/WW1/C2C.
970 KBUL Billings MT – slogan to “NewsTalk 970 & 103.3,” adds // K277DS-103.3; delete group NewsTalk 970 & 95.5.
1090 KBOZ Bozeman MT – granted CP with U1 5000/32, new site 45°36’30/111°05’05.
1300 WQBN Temple Terrace FL – delete // W294CR-106.7.
1300 KKOL Seattle WA – drops Mexican format for conservative talk “The Answer”
1320 WDER Derry NH – licensed for 10 kW days and 600 W at night, the station has suffered a “catastrophic” and unexplained transmitter failure, so has been granted an STA to operate on its backup 550 W transmitter while the original equipment is investigated and repaired by the manufacturer, Nautel.
1360 WMOB Mobile AL – this silent station has applied for a low power STA to retain its licence.
1360 KLSA San Diego CA – slogan to “The Patriot,” networks to C/P/RA/WW1/RER. (Frequency swap, see 760 kHz above)
1430 WBEV Beaver Dam WI – delete // W241BQ-96.1.

- 1510 WMEX Quincy MA – applies for CP with U8 (i.e., DA CH and night) 25000/1800, existing site.
1510 WGKB Waukesha WI – (ex-WRRD) has been silent from 17th June due to transmitter failure
1540 KGBC Galveston TX – is licensed for 2.5kW days, 250 W nights. In November 2021, KGBC was given a construction permit for 3.6 kW days, 2.6 kW critical hours and 185 W at night. All are directional. With higher power, the new night pattern is eastwest. The licensed pattern is east-only. A licence to cover has been granted.
1640 WTNI Biloxi MS is back on the air – (see MVE 63/4)
1650 WTJZ Portsmouth VA – format to TLK (ex-UC:GOS); delete Grp = Praise 92.5 104.9.
1660 WJBX Charlotte NC – license cancelled.
 (NRC DX News 89/19, 89/20, IRCA’s DX Monitor, MWC September 2022)

Updates Canada

- 750 CKJH Melfort SK – listed as the only remaining AM Stereo station in Canada, using the C-QUAM system, as opposed to HD, on the C-QAM AM Stereo Station Coverage Area 2022 map, dated August 20. It actually makes sense given the 1980s trend in large farm machinery to include high-end audio systems, and how long farmers keep their machinery.
880 CKLQ Brandon MB - sale of the station to Pattison Media has been announced but is still subject to approval by the CRTC.
 (Jon Pearkins, NRC DX Nrws 89/10)

Format Count: Classic Hits, Classic Rock Gain Most Stations So Far In 2022

Once again, the classic rock format added the most stations from July 2021 to July 2022, as 35 stations entered the format over the past 12 months, a 6% increase. Additionally, the classic rock format picked up 10 new stations since the beginning of 2022, trailing only classic hits (+16) as the format with the most stations added from January 2022 through July 2022, according to Inside Radio’s monthly Format Counts monitor of U.S. stations. The classic hits format picked up 22 stations from July 2021 to July 2022, a 2.2% bump.

Two other formats also saw gains both this year and year-over-year. Spanish gained 23 stations from July 2021 to July 2022 (+2%) and three since the beginning of the year, while contemporary Christian is up 18 year-over-year (+1%), and has picked up nine since January.

Looking at the total station count of the top ten formats, **country radio** is tops with 2,180 total stations as of July 2022, followed by **news/talk** (2,017), **Religion** (1,989), **contemporary Christian** (1,331), **Spanish** (1,257), **variety** (1,237), **classic hits** (1,191), **classic rock** (631), **sports** (631) and **CHR** (598).

Month to month country was flat, news/talk was down 12 stations since June, religion lost eight stations, classic hits was down two stations, and variety lost one outlet since June.

However, contemporary Christian gained six stations, classic hits picked up two new stations, and classic rock and Spanish formatted stations added one a piece.
 (Insideradio 11.8.2022)

Townsquare launches ultimate metallica in fifteen markets

Townsquare Media Inc. announced today that the Company has launched the Washington State News Network (“WSNN”). WSNN is the only source of local, regional, and statewide news that is available to broadcasters and listeners in the State of Washington. Short form news reports will broadcast on select Townsquare Washington radio stations, including KONA-AM 610 (Tri-Cities), KFLD-AM 870 (Tri-Cities), KIT-AM 1280 (Yakima), and KPQ-AM 560 (Wenatchee), as well as third party affiliates throughout Washington State. These short form news reports will come in the form of eight 90-second reports per day, Monday – Friday.

(RadioInsight 9.9.2022)

Comment about car radios from Jon Pearkins, Canada

”An even bigger issue across North America is the elimination of AM capabilities on some vehicle radio receivers. Less frequently discussed is the fact that some vehicles are delivered with the AM band disabled. In some cases, it can be quite difficult to find the setting on the Infotainment system’s menu to enable AM. As for radios outside of cars, it is almost impossible to find an HD-capable radio in Canada, other than from on-line retailers like amazon.ca and others who import from the U.S. And, even if you do, finding one that receives HD on AM is highly unlikely.”

/See also next page -ed/

Bits and Bites from the Combined IRCA/NRC Listserve: Electric vehicles and the death of AM radio

See this article on Dan Sys's site about how EV's might spell the end of AM radio in cars!
<https://globalnews.ca/news/9022680/electric-vehicles-am-radio>

From: Patrick Martin

Thanks for the article. We have been told for years, AM radio is on its way out. Most young people today stream everything. Once AM is not in cars, AM will be basically dead as that is where most people listen to and from work. One reason AMs are getting FM translators. They see the writing on the wall. I know of few that listen to radio at home, other than people in the business or DX Hobby enthusiasts. Like one CE told me not that long ago, "Where do you get a home radio?" They are available of course, but you have to go looking for one. Many online, but the local store doesn't have shelves of them any longer. Welcome to the world of RF noise. At one time IBOC would never have been OKed, as the FCC would have considered it a noise maker.

From: Leigh Hanlon

Patrick makes a good point about how AM stations are getting FM translators. Some simulcast operations that I've listened to avoid mentioning their AM component whenever possible.

From: Patrick Martin

Add to that, some stations are not even bothering to turn their AMs on these days, except long enough to keep the AM license alive. They have found a loophole in the rules I was told by one CE. It is a lot less to run 250w ERP on FM, than it is to run a 1-5 kW AM transmitter that few listen to. Also FM has Stereo, which most AMs do not. In time, the FCC will probably change the rules, forced by the NAB to be able to run translators separately from the AM.

From: Bjarne Mjelde

I think, by the time EVs make up a considerable share of on-road vehicles in North America, there will be very few people left who've even heard about AM radio. I don't have stats for Canada, but the U.S. recently reached a made-up "tipping point" of EVs counting for 5% of new registrations. But with huge differences from state to state – especially CA but also DC, OR, and WA far ahead of the rest. So, what does that mean in actual cars on the road? Comparing with the world's EV leader Norway where 85-90% of all new vehicles are EVs, the actual on-road share is 16-18% - somewhat higher in the larger urban areas. My guess is that for the U.S. to reach a 20% on-road share we're talking at least 15 years. For rural areas probably a lot longer.

Also, a rapid transformation to EVs requires political and popular consensus, which there is (for the most part) in Norway and some other European countries. With the political divides of the US, I really don't see that coming. Judging from numerous threads on reflectors and Facebook, many current ICE vehicles have poor AM performance. If that is the case, then any threat to AM radio reception in the short term (15-30 years) is not caused by EVs, but by car manufacturers not equipping their ICE cars with decent reception.

From: Martin Foltz

I only listen to AM radio for entertainment in the car. In California I would sometimes listen to Coast to Coast AM on my Sony Walkman before going to sleep. Here in FL I have 2 locals that play Oldies and 60's-80's hits and they are on my car settings. There is a local fishing program that I need to start listening to on a Tampa station. There was a fishing show in CA on XESURF. Other than that, not much for entertainment. Same with FM here, only listen in the car. Years ago, I went to a baseball game and saw people listening to the radio for the play-by-play. I know that's popular too. When I worked in a manufacturing position there were radios in some of the work areas but they were tuned to FM. I'm sure the stations that want to will work to find their target audience. As for EV, don't own one and can't comment on that.
(Shawn Axelrod, NRC DX News 89/20)

Logotype, tnx HS

Tore B. Vik, Kirkåsveien 15, NO-1850 MYSEN, Norway
e-mail: tv2@online.no

Argentina

- 540 AM 540, Isidro Casanova, Partido de La Matanza (CF53) – is inactive. (Argentina en AM y FM)
- 670 LRA11 R Nacional, Comodoro Rivadavia (CB03) is down due to theft of the copper earth plan reported on September 13. (via Steve Whitt, mwcircle)
- 680 Active Radio, Glew (BA281) – is inactive. (Argentina en AM y FM)
- 690 K24 on Radio, Isidro Casanova (CF45) – has been reported inactive – is active again. (ed)
- 810 R Federal, CF BA (CF21) – has been reported inactive – is active again (ed)
- 820 LRI208 R 820, Glew (BA33) – is off air. (Argentina en AM y FM)
- 1160 R Independence, Remedios de Escalada (BA185) – distorted modulation. (Argentina en AM y FM)

- 1460 R Jerusalén, Esteban Echeverria (BA191) is off air. (Argentina en AM y FM)
- 1470 New license to Mr. Javier Marcelo Ortiz. The new station will operate from Godoy Cruz, Provincia de Mendoza. Power is 1 kW during daytime and 250 W at nights. (Argentina en AM y FM)
- 1560 R Castañares, Ituzaingo (BA44) – is off air. (Argentina en AM y FM)
- 1570 R Melody, Remedios de Escalada (BA55) – is off air. (Argentina en AM y FM)
- 1660 R Revivir, Gregorio de Laferrere (BA156) – is off air. (Argentina en AM y FM)

Brazil

- 590 ZYJ234 R Dif. Curitiba (PR04) – ex. R Bandeirantes – still relay of R Bandeirantes. (Tudoradio)
- 930 ZYK230 R Cidade Caxias, Caxias do Sul (RS45) – ex: R Cidade Gospel. (Tudoradio)
- 1350 Correct call for Super Red Boa Vontade is ZYH521. (Andrew Brade)
- 1490 ZYK530 R Difusora, Olympia (SP180) – relay of R Bandeirantes. (Tudoradio)

Chile

- 900 CC90 R Nuble, Chilian (BB08) is logged via Kiwi in San Carlos, Chile. (ed)
- 1100 CB110 BBN, Viña del Mar (VA08) – email red@bbnmedia.org or bbnchile@bbnmedia.org (web)
- 1340 CB134 R Divina, Valparaiso (VA10) – ex. R Colo Colo. (Fredrik Dourén, ARC)

Peru

- 1300 OAX4S R Comas, Comas, Lima (LM33) – has switched to IPDA. (Rocco Cotroneo and Mauno Ritola, ARC)
- 1540 OAM7I R Lorena, Cusco has apparently got a new licence and call. (Fredrik Dourén, ARC)

Uruguay

- 1090 CX28 R María, Montevideo (MO14) – email: info@radiomaria.org.uy (Nestor Damián Fischetto in GRA)

Jorma Mäntylä

En av våra medlemmar som bor utanför Sverige

Jag är en 69-årig dx-lyssnare från Finland. Jag arbetade i 35 år som journalist, forskare och lärare. Har varit pensionär i 4 år. Började dx-lyssna i 1967. Jag blev intresserad av mellanvåg 1970.

Jag bor i södra Finland i Kangasala. Dx-lyssningsplatsen är Sahalahti, 40 kilometer öster om Tammerfors. Det är en lugn by på landet med 2 500 invånare. Sahalahtis lägenhet är på bilden vintern 2021.

Jag har tre mottagare: Icom IC-R8600, Perseus SDR och SDR Play Rsp2pro.

Det finns tre antenner enligt ovan.

Jag har hört 23 Alaska-stationer med den norra antennen. Öst-antennen drar bra Japan, Filippinerna och Australien (10 stationer). Den västra antennen är riktad mot Nordamerikas östkust och Centralamerika.

VeteranLjuddagen 2022

SM7IYM Göran Norstedt, ARC

Kulturhuset i Östra Sallerup strax söder om Hörby i mellersta Skåne stod den 3 september åter i centrum för alla ljud-, bild- och radiointresserade. Platsen ligger ett stenkast från de nu rivna masterna för KV och MV som för inte så länge sedan var navet i Radio Swedens utlandssändningar. Idag finns bara FM- och TV-masten kvar. Dagen arrangeras av Hörby Radioförening, HRF, tillsammans med ESR, Experimenterande Svenska Radioamatörer.

När jag kom fram, precis vid öppningstid 10.00 var parkeringen redan knökfull av bilar. Ett gott tecken tänkte jag så här i post Covidtid. Men väl på plats var trängseln inte alls stor. Såväl bakluckeförsäljarna och deras utbud, de besökande veteranerna med sina Swishtelefoner i högsta hugg samt auktionernas bord var färre än jag minns dem från tidigare år.

Näväl, antal i all ära, men det viktigaste är ju att träffas. Även vi som sedan decennier mötts på våra egna socialmedier, på radiovåg. Vi behöver alla se varandra i ansiktet.

Jag hade blott en dryg timme till mitt förfogande i år, sedan gick resan vidare till sonsonens 10-årskalas i snapphaneskogarna. Jag träffade under förmiddagen inga fler ARC-vänner. Kanske hade de avsiktligt väntat till eftermiddagen och dess program.

I centrum för det hela hade Sveriges DX Förbund, SDXF, ställt sin fina monter. Här flockades såväl nya som redan etablerade lyssnare. Moritz Saarman, Peter Kromnow och Mikael Andersson stod för värdskapet, och på bilden kollar min fru Karin läget.

Jag kunde se många äldre transistorapparater bli burna till parkeringen. Vissa köpte famnen full! Även mätinstrument gillades och som alltid böcker såklart.

Från kl ett prick vankades tre föredrag och något senare kom regnet. Men det bekom inte dem som var på guidad visning av museet. Där inne tjänstgjorde även sändaren till Hörby Mellanvåg på klassisk frekvens 1179 kHz som ESR av PTS beviljats tillstånd att sända 14 dgr kring eventet och sköttes på plats av SM7QL, Bengt Falkenberg. Jag hörde den, trots

mkt låg effekt, fint hemma i Lomma, men i stugan på Torhamnslandet fanns bara en tvåtumsspik.

Enligt min hustru Karin serverades riktigt gott kaffe och de nygrillade korvarna doftade förföriskt i hela parken.

Det bjöds även ett Ladies Program i form av guidad visning uti den smått unika och historiska parken, se www.karlxistenar.se. I själva kulturhuset fanns en Hantverksbod.

VeteranLjuddagen är ett klassiskt evenemang som vi alla ser fram emot till nästa år igen. Veterandag i dubbel bemärkelse. Med mina 69 år fyllde jag den absoluta ungdomen i den yngsta kvartilen deltagare. Tillställningen förtjänar verkligen besök av alla åldrar. Ta dina barnbarn med dig nästa gång. Museet bjuder upplevelser för alla nyfikna.

Slutligen, även här, mitt varma kända tack till eldsjälarna och arrangörerna!

History of Radio in Costa Rica (8): Radio Rumbo

Tetsuya Hirahara

TICAL Radio Rumbo began to broadcast on May 12, 1966 on 525 kHz. The frequency is located lower than the edge of the medium wave. It was the first EX-Bander in Costa Rica. Naturally, most of the receivers had a frequency range from 530 or 540kHz, therefore, it might have been a tough challenge to catch the new station with some radio sets.

(17/4/1967 La República)

(6/10/1977 La República)

(8/8/1976 La República)

(9/4/1968 La República)

Metro por metro...

casa por casa...

Rumbo distrae más...

se escucha más...

y sirve más...

a Cartago y a Costa Rica...

RADIO
RUMBO
 525 Kc

RADIO RUMBO...LA PRIMERA ORGANIZACION RADIAL, FUERA DE LA CAPITAL.

(7/9/1974 La República)

They moved up to 530 kHz in early 1980's, when Costa Rica gave up 25 kHz separation.

(23/11/1985 La República)

(2/11/1985 La República)

(9/11/1985 La República)

(1/3/1986 La República)

Norske AM-sendere:

Småsenderne VIII: 520 kHz LKH Hamar Kringkaster

Den norske regjerings sender
Svenn Martinsen

Releestasjon i Hamar for Kringkastingsselskapet AS.

Konsesjon for en lokal kringkaster i Hamar ble gitt til den kommersielle radiostasjonen Kringkastingsselskapet i Oslo i 1926, akkurat som på Rjukan, Notodden, Porsgrunn og Fredrikstad. Man ønsket å utvide dekningsområdet som var mulig fra senderstasjonen i Kongens gate i hovedstaden. De lokale radioklubbene med mange radiolyttere både på Hamar og i Lillehammer gav et godt utgangspunkt.

Hamar Kringkaster åpnet 29. januar 1927 med en 700 watt Telefunksender med program fra Festiviteten. Stasjonen ble bygget på Domkirkeodden, ved Storhamargata. Antenneanlegget bestod av en "T" som hang mellom 2* 60 meters master. I januar 1940 kom en 3.mast til på anlegget.

I desember 1939 ble en ny Elektrisk Bureau (EB) 1 kW sender satt på lufta. Den nye senderen hadde bedre modulasjon enn den gamle, og kunne fjernstyres. Den ble likevel ikke satt i permanent drift før 10.april 1940, men ble demontert og tatt med nordover 18.april 1940. Det var meningen å ta den i bruk både på Vigra og i Vadsø. Under krigen ble derfor Telefunksenderen benyttet på Hamar. Høsten 1945 fikk Hamar kringkaster en ny 1kW EB overført fra Namsos kringkaster som midlertidig ble nedlagt 8. august 1945.

LKH Hamar Kringkaster 519 kHz. Foto: Normann Fotoatelier/Anno Domkirkeodden/Digitalt Museum.

Frekvenser:

Åpningsdagen 29/1-27: 530 kHz,

31/1-27: 530 kHz,

ITU 7-27: 530 kHz,

12-28: 540 kHz 1 kW,

1930: 511 kHz,

1-31: 511 kHz 0.8 kW,

5-31: 511 kHz 0.8 kW,

1933: 536 kHz 0.8 kW,

1/1-34: 523 kHz,

1934: 519 kHz 0.7 kW,

1935: 513 kHz 0.7 kW,

1936: 510.5 kHz 0.7 kW,

sent 1936-18.april 1940: 519 kHz.

1/3-42 med Hamar på 519 kHz. 1 kW(tysk frekvensliste).

1946: 519 kHz,

sent 1948: 519 kHz 1 kW.

Iht Københavnplanen fra 15/3-50 endret fra 519 til 520 kHz., som ble brukt fram til nedleggelsen 1956.

Sendere:

Januar 1927-desember 1939 Telefunken 700 W

Desember 1939-10.april(morgen) 1940 Telefunken 700 W og EB 1kW

10.april 1940(dagtid)-18.april 1940 EB 1kW

Taus 18.april april 1940-juni 1940

Juni 1940-høsten 1945 Telefunken 700 W

Høsten 1945-1956 Ny EB ex Namsos 1 kW

LKH Hamar Kringkaster 519 kHz sett fra Mjøsa ved Storhamarstranda med tre master. Den til høyre ble ferdigstilt 23.januar 1940. Foto: Digitalt Museum/Alex Lyche/Anno Domkirkeodden.

”Også vi når det blir krevet...”-LKH i radiokrig april 1940.

Dagene ved og etter krigsutbruddet 9. april 1940 var den mest dramatiske perioden i Hamar kringkasters historie.

I senderloggen står innført av tekniker Kolbjørn Telle: *9/4 1940 07.15 Distriktchefen melder: Krigstilstand.* Telle ringte så Kringkastingsbestyrer Thor Thorstensen, som umiddelbart kom på jobb på kringkasteren på Storhamar. Disse drev privat radiokrig i et par døgn.

9.april relesendte man som vanlig programstrømmen som kom på linje fra studio i Klengenberggata i Oslo, som kl.0900 kunngjorde at Norge var angrepet og at Konge og Regjering var reist til Hamar. Men riksprogramsjef Olav Midttun sendte lapp til hallomannen i studio: ”Sei ingen ting om regjeringa paa Hamar.” (Hans Fredrik Dahl.)

Toget fra Oslo med HM Kongen, kongefamilien, en del Regjeringsmedlemmer og Stortingsrepresentanter kom til Hamar kl.1110, og straks det ble kjent at Stortinget skulle møtes i Festivitets Teatersal, rigget bestyrer Thorstensen utstyr slik at møtet kl.1300 kunne kringkastes. Men Stortingspresident Carl J. Hambro, som alt var på plass i Mjøsbysen nektet dette, da møtet skulle holdes for lukkede dører. Hambro bestilte samtidig kortbølgesendinger fra Hamar hos Thorstensen. Sender ble bygget av et radioverksted i Hamar, men tilgjengelige kilder tier om man klarte å få kb-sendinger på luften.

Statsminister Johan Nygaardsvold hadde på sin side ankommet samtidig med Hambro og nektet Thorstensen å sende noe innhold på 519 kHz. Etter møtet i Stortinget fikk Thorstensen informert statsministeren om den tyske besettelsen av Oslo, og at den tyske kommandant hadde anmodet byens politimester om å kunngjøre for hovedstadens befolkning at evakueringen skulle opphøre, folk reise hjem, og gjenoppta sitt arbeid. Da denne meldingen alt var blitt sendt over langbølgen på LKO gav Nygaardsvold ordre om at programlinjen med Riksprogrammet fra Oslo skulle brytes. Dette skjedde kl.1337.

519 sendte deretter eget program. Statsministeren gav ordre om at sendingene inntil videre skulle bestå av pausesignal, og hver halvtime skulle dette avbrytes av en plateside med seriøs musikk.

Oslo hadde nå skjont at ”noe var galt på Hamar”, og kontaktet stasjonen, men den kreative tekniker Telle svarte med unnskyldninger: Det er nok feil på linjen, og ”lyden er bare grøt”. Og å koble på lyden fra langbølgen på Lambertseter går ikke da radiomottakeren her på stasjonen er i uorden. Og reservemottakeren er blitt ødelagt!

Quislings "statskupp" på NRK om kvelden 9.april ble derfor ikke sendt over Hamar. Stasjonen stengte ved strømutkobling og mørklegging av byen kl.2035.

Et tysk kompani med ca.100 fallskjermjegere som hadde landet på Fornebu samme ettermiddag med oppdrag å ta Norges Konge og Regjering til fange ankom Hamar kl.0020 10.april. De overså imidlertid kringkasteren på Domkirkeodden, og forflyttet seg raskt østover, men ble stoppet av norske tropper i slaget på Midtskogen, ca. 5 km vest for Elverum¹.

Dette førte med seg at LKH mellom 0028-0043 uhindret kunne sende en nyhetsbulletin om krigens gang telefonert inn fra NTBs kontor på Elverum.

Denne ble lest av den berømte nyhetsredaktøren i NRK, Toralv Øksnevad, den senere "stemmen fra London" på BBC Norwegian Service, "London Radio". Senderen ble deretter evakuert, men da tyskerne hadde tapt ved Midtskogen, og trakk seg tilbake sørover, fremdeles uten å ha inntatt Hamar Kringkaster, gikk personalet tilbake på jobb om morgenen 10.april.

Den norske regjerings sender

Samme dag kl.1401 kom den nesten nye senderen av Elektrisk Bureaus fabrikat(modell RB-5-KK-1000) på luften, "...etter å ha blitt trimmet til topp-ytelse." Den hadde testsendt noen ganger fra høsten 1939, men på nyåret 1940 ble den gamle Telefunksensenderen satt i drift igjen, "...visstnok for å spare og slite på den gamle så lenge som mulig."(Telle.)

Utenom "Nygaardsvold"-formatet sendte LKH en del lokale meldinger, og det var stort alvor rundt stasjonens nye navn og stasjons ID: Dere lyttere må ha radioapparatene innstilt på **Den norske regjerings sender!** De to i personalet følte selvsagt en veldig ekstra forpliktelse ved å stå i førstelinjen på denne måten.

Thorstensen og Telle avventet nå nærmere ordre fra Regjeringen, men ingenting skjedde. De sov med klærne på hjemme hos Thorstensen om kvelden 10. april. Men kl.0120 11.april ringte telefonen. NTBs redaktør Sigvard A.Friid var på tråden og dikterte: "*Regjeringen og kongens opprop til det norske folk*"². Da skrivingen-med levende lys og lommelykt-var ferdig, var klokken 01.45.

Vi gir ordet til Telle: «*Litt før klokka 01.30 natt til 11. april 1940 får vi endelig telefon fra Nybergsund, som dikterer regjeringen og kongens opprop til det norske folk om å fortsette motstand mot den tyske invasjonen. Bestyreren skrev og jeg lyste. Bestyreren leste meldinga klart og tydelig to ganger, mens jeg stod utenfor og holdt vakt*».

Senderen ble slått på og kl. 0210 kunne en fri norsk radiostasjon i front før første gang sende et offisielt krigskommunikè fra HM Kong Haakon VII og regjeringen Nygaardsvold. Oppropet ble først lest tre ganger med norsk marsjmusikk mellom hver lesning.

Den samme meldingen om at landets lovlige myndigheter var intakte, med parolen fortsatt motstand mot okkupasenten ble også lest flere ganger på dagtid og fanget opp av andre sendere.

Til tross for tyskernes tap ved Midtskogen, og grått, snøtungt og uoversiktlig vær måtte man regne med at senderanlegget på Storhamar var et utsatt mål for fienden. Man valgte derfor å flytte studio til et tryggere sted, nemlig til tilfluktsrommet i Festiviteten, og dagen etter til Sagatun. Teknikerne fjernstyrte EB-senderen fra disse provisoriske studioene.

Til tross for lav sendereffekt gjorde den lave senderfrekvensen 519 kHz og det gode antenneanlegget at dekningsområdet ble veldig stort. Hamar hørtes over store deler av Østlandet, og vestover til Vigra, som ble mottatt på GKR Wick Radio i Skottland. Meldingene ble derfor tilgjengelige for redaksjonen i BBC Norwegian Service(inntil Vigra ble bombet 15.april). Én kilde sier til og med at NRKs Olav Rytter, nå på BBC, satt i London og lyttet, og dette var nok mulig etter mørkets frembrudd. LKH ble også hørt nordover til Bodø, og kringkasteren der videresendte meldingene slik at de kunne gå ut over LKM Tromsø 282 kHz(også på kortbølge) og LKI Vadsø 347 kHz. Vi vet fra andre kilder at i allefall folk ved Rjukan, Notodden og Porsgrunn kringkastere som da ikke var okkupert, lyttet på, og til dels videresendte Hamar. Dette var nok medvirkende til at de to sistnevnte stasjoner begge ble sprengt i luften 13.- og 15.april, se del VI og VII i denne serien.

Også sendere og radiolyttere i Sverige og andre land hørte Hamar Kringkaster, og formidlet meldingene videre.

¹ https://no.wikipedia.org/wiki/Trefningen_p%C3%A5_Midtskogen

² <https://historiepubbygg.cappelendam.no/ento/aktivitet.html?tid=1906811&sek=1900311>

LKHs Bestyrer Thor Thorstensen under sending i studio på LKH på Storhamar. Bilde: NRK.

Kontrollrommet, Hamar Kringkaster. Foto: Normann 1937.

Haakon Lie blir Kringkastingssjef

Arbeiderpartiets senere så berømte partisekretær Haakon Lie var på dette tidspunkt sekretær for Arbeidernes Opplysningsforbund, AOF. Han var også medlem i NRKs Programråd.

Sammen med Arbeiderbladets redaktør Martin Tranmæl fulgte han etter da Regjeringen Nygaardsvold evakuerte hovedstaden, og kom i tur og orden til Hamar, Midtskogen, Elverum, Nybergsund og tilbake til Hamar. Lie hadde ikke hatt tanke for kringkastingssinnsats, men la som andre 10.april merke til at 519 kHz bare sendte pausesignal og non-stop musikk.

Flere enn Lie tenkte at Hamarsenderen burde tas i bruk til større oppgaver. På Nybergsund traff Lie Ole Colbjørnsen, som var vararepresentant til Stortinget, og nå med i Regjeringens følge. Denne overbrakte et Regjeringsvedtak: Lie skulle "tre inn i programledelsen" ved Hamar-senderen og få sendt ut viktige nyhetsmeldinger.

Haakon Lie ankom LKH ved 20-tiden 11.april, og ble nå kringkastingssjef. Lie leste selv nyhetene den kvelden og tok med Arbeiderpartiets og LOs oppfordring til motstand. Lies datter Gro lyttet på hytta på Mylla i Nordmarka. 12.april var sendeskjemaet fullt, med nyheter og kulturinnslag fra Hamar, og nye medarbeidere kom til fra både Hamarområdet og lenger unna. Disse inkluderte programsekretær Kristian Lange og ikke minst de dyktige teknikerne Gunnar Nygaard og Karl K.Larsen, alle NRK, som kom med en reportasjebil med et stort lager av utstyr og

grammofonplater. Larsen satte opp radiomottakere og antenner. Begge gjorde senere i krigen stor kringkastingsinnsats på hver sine felt i USA. På kort tid var staben på LKH vokst til ca. tjue personer. Sendingene gikk 24 timer i døgnet.

Den kristne forfatteren og salmedikteren Ronald Fangen, som var en av fedrene til Kristelig Folkeparti og avisen "Vårt Land" ble kulturredaktør, og sørget for andaktene (bl.a. ved biskop Henrik Hille i Hamar og sogneprestene i Vang, Furnes og Stange), og Haakons lillebror Per ble barnetimeonkel. En annen markant skikkelse var journalisten Ragna Hagen fra Arbeiderbladet, som ivrig noterte nyheter om krigens gang fra Radiotjänst i Sverige, BBC, osv. som i sin tur gikk på luften. Hamarsenderen sendte også konserter, opplesninger, reportasjer, og utenrikskronikker.

Etter hvert kom flere journalister fra aviser og NTB. Også UD's pressetjeneste som hadde evakuert til Lillehammer bidro, bl.a. dr. Arne Ording.

Hovedmålet var å sende ut meldinger fra Regjeringen Nygaardsvold og fra Hærens overkommando, og det sentrale ideologiske budskapet var at det foregikk en kamp for Norges selvstendighet og suverenitet. Man tok også til direkte motmøte mot stoff som ble kringkastet over riksprogrammet på 280 kHz fra LKO Lambertseter. Derfra ble bl.a. sendt ut falske nyheter om at mobiliseringen var opphevet og at de norske troppene kunne vende hjem igjen. Delene av LOs og Bondelagets ledelse som var på motstandslinjen, som Konrad Nordahl og Johan M. Mellbye gav også tydelige tilsvarende til folk som ville legge ned kampen.

LKH er et godt eksempel på hvor viktig det er med frie nyhetskilder, ikke minst i krigstid. Avdelingslege ved Opland Dragonregiment, Sanitetsfenrik Sigurd Humerfelt, skriver i en rapport at Hamar Kringkaster hadde en *"meget god hallomann som klart og greit sender de forskjellige ordrer."* Én av disse beordret alle medisinske studenter, leger, tannleger osv. om å melde seg til nærmeste Fylkesmann.

17. april talte utenriksminister Halvdan Koht i et opptak gjort på Lillehammer: *"Vi skal, vi må vinne. Hald ut og hald i hop!"* Forfatteren og journalisten Sigurd Evensmo, som også var med i redaksjonen skrev i sin dagbok: *"Regjeringssenderen har hatt en ny stor dag, framfor alt ved en skarp og kraftig grammofontale av Koht..."*

Det ble sju hektiske døgn som Regjeringssender for LKH, og redaktøren gikk fremdeles i den samme skidressen han hadde hatt på seg da han reiste fra Oslo!

12. april 1940 og LKH er blitt Den norske regjeringssender. Haakon Lie til h. har overtatt Hamar Kringkaster etter fullmakt fra kirke- og undervisningsminister Nils Hjelmtveit. På bildet ellers: Fra v.: Teatersjef Hans Jacob Nilsen, forfatteren Ronald Fangen, teatersjef Gunnar Neels-Hansson, bestyrer LKH Thor Thorstensen, og journalist Ragna Hagen, Arbeiderbladet. Lie sensurerte Nilsen, som ville lese Ibsens Terje Vigen! Sjefen var redd for at det ville bli oppfattet anti-britisk. Bilde: Text och Bilder, Sverige.

EB-senderen som hadde vært Den norske regjerings sender på LKH ble tatt med på flukten nordover.(Bilde: NTB.)

Flukten

Det var stadig avbrytelser på grunn av flyalarm og evakuering, og nærmere midnatt samme dag fant Fylkesmann Nordanger i Hedmark å måtte informere Lie om at tyske styrker på nytt nærmet seg byen og at kringkasteren måtte stenge.

Man vurderte å sprengte senderen, så ikke fienden skulle ta den i bruk. Dynamitt var ikke å få tak i, men personellet syntes det var for galt å ødelegge nesten nytt utstyr.

Da sa bestyrer Thorstensen om senderen fra Elektrisk Bureau: "Vi tar den med oss". Om Telefunktensenderen: "Vi pynta litt på'n før vi dro."

Man tok dermed med seg vitale deler fra Telefunktensenderen, mens den nyeste EB-senderen ble demontert og tatt med i sin helhet på lastebil mot Lillehammer. Avreisen fra Hamar var kl.1615 om ettermiddagen 18.april.

Det lot seg ikke gjøre å sette opp et provisorisk senderanlegg på Lillehammer, eller lenger nord i Gudbrandsdalen. Dahl har et veldig interessant avsnitt(s.90 flg.) om et møte med Regjeringen på Lesjaverk 14.april. Her ble et forslag fra dr.juris. Arnold Ræstad god tatt. Det skulle settes opp et nytt Riksprogram basert på kringkastingssenderne på Rjukan, Notodden, Hamar, Vigra, Bodø, Tromsø og Vadsø. LKA Vigra skulle være hovedsender, men da nyutnevnt kringkastingsledelse ankom Ålesund viste det seg at LKA alt var blitt bombet og ødelagt av tyske fly 15. april 1940. På Dombås ble bilen med Hamarsenderen bombet, men selve senderen var uskadd.

Uavhengig av Lie forteller NRK Innlandet at Hamarsenderen var kommet til Vigra 23.april. Lahlum sier at den etter hvert ble installert på den stadig frie Vigra Kringkaster, og at man var klar til sending herfra 1.mai, med mange ressurspersoner og journalister på flukt foreløpig plassert i Ålesund, Molde og Kristiansund. Men prosjektet måtte oppgis på grunn av videre evakuering nordover. Senderen ble tatt om bord i ishavsskøyten Grimsøy sammen med Norges Banks gullbeholdning.

BBC, som alt var i gang med sin Norwegian Service fra 9.april fikk spørsmål om å stille til rådighet en mellom-og kortbølgesender for Regjeringen.

Lie var innom Namsos, hvor den nesten helt nye, men ikke igangsatte kringkasteren var bombet, og det kan se ut som om Hamarsenderen også var innom senderanlegget her. Sikkert er at Lie 7.mai 1940 meldte seg til tjeneste ved den frie Bodø Kringkaster, og der ble en del av redaksjonen, som sendte fem nyhetsbulletiner daglig, totalt 8 timers lokalproduserte sendinger fram til 27.mai da et voldsomt tysk flyangrep på byen ødela studio. Lie ble her forresten også barnetimeonkel.

Neste stoppested på flukten var Tromsø, og Lie fikk nå ordre om å ta med seg Hamarsenderen herfra til LKI Vadsø. Den ankom her rett før Norge kapitulerte 7. juni. Tyskerne fullførte installasjonen av EB-senderen fra Hamar, og LKI kom i drift igjen under tysk kontroll 27.september 1940. På Hamar hadde senderen hatt frekvensen 519 kHz, men mye tyder på at Vadsøs langbølgefrequens 347 kHz nå ble benyttet. Ny og sterkere sender på plass 1941. Tysk liste fra 1/3-42 oppgir 347 kHz. Hamarsenderen ble ødelagt under den tyske tilbaketrekningen og nedbrenningen av Finnmark i 1944.

Da Telle og Thorstensen kom tilbake til Hamar Kringkaster 19.juni 1940 var den gamle Telefunktensenderen så vidt kommet i drift, med to teknikere fra Vigra. Det stod tyske soldater på vakt, men etter hvert kom de to som hadde stått i fronten tilbake i arbeid.

Stasjonsdagboka beskriver slutten på krigen og freden 8.-9.mai 1945:

Mandag 7.mai: Sending 0715-0813, 1130-1509, 1545 bærebølge, programstart 1550("Tyskerne kapitulerer. Endelig!")-1806, 1806-1811 stille("LKO falt ut"), 1811-2226.

Tirsdag 8.mai: "Vårt frie flagg" ble heist kl. 07.45.

Sending 0715-0810(LKO igjen taus), 0950-1010, 1010-2215(Stopp etter ordre fra kontrollen, Oslo. Lytt på linjen fra 1710 for avlytting av evt.program. Alle kringkastere skal slås av i påvente av nærmere ordre. Eget program skal ikke sendes.)

2300: Ingen sending i dag. Norsk sending i morgen kl.0800.(Denne siste meldingen ble mottatt på Hamar først 9/5 kl.0800.

Onsdag morgen 9. mai 1945: Videreformidlet sending fra Oslo 9. mai 1945 kl.0800 som begynte med fedrelandssalmen «Gud signe vårt dyre fedreland» etterfulgt 0810 av tale av riksprogramsjef Olav Midttun som erklærte at Norsk Riksringkasting igjen er fri. Hallomann Leif Rustad. Slutt 1423. Sending 1645, programstart 1700, slutt 2252.

Kl.2105 onsdag hadde hjemmestyrkene overtatt vaktholdet ved senderen uten problemer. Før tyskerne dro kl.2348 leverte de tilbake materiell de hadde tatt 1.desember 1941. Ja vi elsker ble avspilt mens de norske styrkene og betjeningen stod i giv akt. Ved midnatt ble naziflaget brent utenfor stasjonen.

Programmer:

Hamar Kringkaster var som nevnt opprinnelig kommersiell og sendte først Kringkastingselskapets program, og etter nasjonaliseringen 1933 ble sendt NRKs Riksprogram. Stasjonen hadde altså eget studio, men etter at NRK overtok ble det færre lokale program. Våren 1947 reiste man på reportasjeferd til Oppland fylke og lovet å besøke hver bygd i Gudbrandsdalen. I 1953 etterlyses eget landbruksprogram over Hamar.

Nedleggelse:

I 1954 hadde nye LKO Oslo Kringkaster 218 kHz på Kløfta kommet i drift, og kanskje man mente LKH nå var overflødig?

"Lillehammer Tilskuer" forteller om nedleggelsen 14.september 1956. Kringkastingssjef Fostervoll er intervjuet og han lover at programvirksomheten ikke skal innskrenkes selv om kringkasteren blir taus.

LKH ble nedlagt 1.november 1956. Stasjonen ble foreslått flyttet til Tynset, men dette ble det ikke noe av.

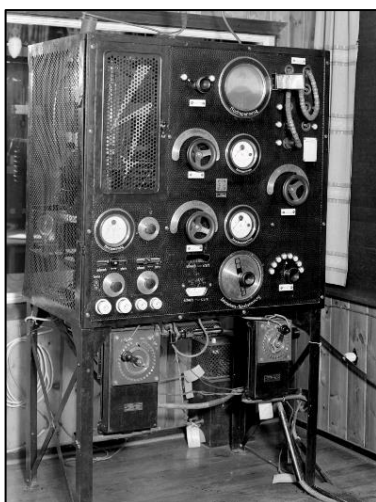
24.april 1957 skriver "Dagningen" på Lillehammer at det har hersket en utbredt og sterk misnøye på Hedemarken etter at Hamar Kringkaster ble taus året før.

Jord-og rombølgedekning:

Med nesten 1 kW dekket Hamar Kringkaster lett byen og hele det sentrale Østlandsområdet. På kveldstid var det mulig å høre stasjonen i hele Europa.

Etterbruk:

Før 1960 lå et langbølge radiofyr for flytrafikken på kringkastingstomta, som senere ble flyttet til Stafsberg flyplass(HAA, 371 kHz). Bygningen på Hamar kringkaster står fortsatt, og er i dag et pilegrimsenter på vandrings Oslo-Nidaros. Antennemastene er revet, men fundamentene er fortsatt på plass. Domkirkeruinene ligger ikke langt unna.

Telefunksenderen, 1926-1956, nå på Teknisk Museum. Foto: Normann.

Fred. Hamar Kringkaster med radiomastene. Flyfoto. Normann 1946.

Hamar 1953. Vakkert bilde av Storhamar og Odden. Byens kringkaster med de tre mastene i bakgrunnen. Den store gata på skrå inn i bildet er Vognvegen. Bygningen i forgrunnen er daværende Hamar Slakteri, nå overatt av Maxi storsenter. Bilde: Widerøes Flyveselskap.

Kilder:

DX-LA 177 Tore Nilsen for gjennomlesning av artikkel for verdifulle tips og research.

DX-LA 1043 Bernt Erfjord(RIP), LA9DL Just Quigstad.

www.stellamaris.no/bernt.htm

Norske AM kringkastingssendere

Historikk over en del norske AM-sendere

Hallo Hallo(NRHF)nr.111, september 2010,

<http://www.la9dl.no/Norske%20kringkastere/sendere-AM.html>

Anfinnsen, Kjell, red. Lytterboken, Solberg&Heyerdahl, Oslo 1953.

Andersen, Richard og Bernstein, Dagfinn, Kringkastingens tekniske historie, en artikkelsamling, utgitt av NRK 1999.

Dahl, Hans Fredrik, «Hallo-Hallo!»: Kringkastingen i Norge, 1920–1940, Cappelen 1975,

Dahl, Hans Fredrik, «Dette er London»: NRK i krig 1940–1945 Cappelen 1978,

Dahl, Hans Fredrik, og Bastiansen, Henrik G.: «Over til Oslo - NRK som monopol 1945-1981»: Cappelen 1999,

Hanssen, Ernst Ancher "- så vi vant vår rett" : Frihetskampen 1940-45 : En bildehistorikk Oslo 1947,

Lahlum, Hans Olav: Haakon Lie, Historien, mytene og mennesket. Cappelen Damm 2009,

Lie, Haakon: Krigstid. 1940-1945. Tiden 1982.

Moe, Tore: Hamar gamle kringkaster, Hallo Hallo(NRHF)nr.125, mars 2014,

Historisk i Hamar, NRK Hed/Opp(Mette Finborud Børresen) 230608,

<https://www.nrk.no/innlandet/hamar-sender-siden-1927-1.6034388>

Regjeringas hemmelige radiokrig, NRK Hed/Opp(Stein S.Eide) 090415.

<https://www.nrk.no/innlandet/regjeringas-hemmelige-radiokrig-1.12297360>

8. mai 1945: NRK brente nazi-flagg på gårdsplassen NRK Hed/Opp(Audun Kristiansen) 080515

<https://www.nrk.no/innlandet/da-hamar-kringkaster-ble-fri-1.12348836>

Rafto, Thorolf, Telegrafverkets historie 1855-1955, John Griegs forlag Bergen 1955.

Vigdis Stensby(Statsarkivar)/Egil M.Kristiansen: Den norske regjerings sender. Stange Historielag Årbok 2015, s. 194-205.

Deler av Hamar Kringkasters arkiv befinner seg i Statsarkivet, Hamar:

Senderloggprotokoll Hamar Kringkaster.

Telle, Kolbjørn: Rapport over mitt arbeid og opplevelser som tekniker ved Hamar kringkaster i tiden fra 9.april til 18.juni 1940.

Telle, Kolbjørn: Turen fra Ålesund til Namsos under krigen i Norge april 1940.

Thorstensen, Thor: Beretning om arbeidet 9.-18.april 1940.

www.nb.no

www.digitaltmuseum.no

Thorstensen, Thor: NRK-intervju fra 9.april 1970 ved Arve Granlund, spol til @15:30:

https://www.youtube.com/watch?v=3c_y6VMrAEk

Thorstensen, Thor: NRK-intervju fra 9.april 1970 ved Arve Granlund, spol til @2:33:

<https://www.youtube.com/watch?v=DZ83NKA6Tls>

Från Olle Alms samlingar:

Strandhugg i eterhavet

Mitt första radiominne ligger nu ganska långt tillbaka i tiden. Vi hade i skolan en liten miniatyrmodell av en trådlös telegrafapparat med kohärer (se vidare Molls fysik). När den skulle användas gick fysikläraren med avsändarapparaten ut i ett angränsande rum. Själva fingo vi under ordningsmannens befäl stanna kvar med mottagarapparaten i fysikrummet, beordrade att noga se efter, när apparaten började arbeta.

Sedan dröjde det alltid en god stund innan läraren kom tillbaka. Denna stund använde vi på bästa sätt att förkovra oss i det ädla spelet 21, vilket rätt bedrivet kan ge ett visst välstånd och förhindra många tillfällen till andra synder.

Hur kohärerna fungerade, tror jag knappast att några i klassen nu längre minns. Däremot skulle jag tro, att någon glömt finesserna i 21. ”Non acholæ sed vitæ discimus”. Vilket är latin och på svenska betyder precis detsamma.

Radion har nu trampat ur barnskorna och ej i ringa grad trängt ut kortspelet ur marknaden. Ja, till och med mahjong och crossword puzzle ha fått maka åt sig. Radio är det allt uppslukande intresset. Den ensamme unkarlen eller revisorn behöver inte längre bli föremål för tidningsskribenternas medlidande. Med groggvirket inom räckhåll sitter han nu och lyssnar till sfärernas harmoni och tar livet med ett oerhört jämnmod. Fast naturligtvis önskar alla andras återkopplare till h i helsicke.

Sedan vårt radioväsende nu kommer in i ordnade former, kan man också ha ett verkligt nöje av en radioapparat. Självt har jag mina erfarenheter från en Radiobolagets 2-rörs M-25, en idealisk apparat när et gäller störningsfritt och ljudstarkt mottagande av relativt närbelägen station.

Om man skulle utsända frågesedlar till apparatinnehavarna – vilket Radiotjänst borde göra – för att utröna, vad publiken bäst gillar och helst vill ha, skulle svaren antagligen bli högst varierande. En älskar dansmusik. En annan går med sin själ upp i den högre musiken. En älskar sång och en annan har kanske största glädjen av TT:s kvällsnyheter. En har kanske största nöjet av att licensfritt åhöra telegrafverkets erinran om skyldigheten för envar apparatinnehavare att lösa licens.

Radions förnämliga sida är väl i huvudsak dels variationsmöjligheterna, dels den stora räckvidden. De stockholmska radioprogrammen äro onekligen ägnade att tillfredsställa många smakriktningar. Ur utsändningsteknisk synpunkt förefaller det, som om, när et gäller musik, sändningen av dansmusik från Rosenbad vore vad som lyckats bäst. Frånsett från orkestern där är ypperligt samspelt och förfogar över klangfagra instrument synes mikrofonen på Rosenbad ha placerats på det lämpligaste tänkbara sätt. En kvartettsång som häromdagen beredde däremot ej det väntade nöjet, tydligen på grund av någon olämplig placering fram ljudupptagaren.

Något av improvisationens trevnad gävo de sång- och musikaftnar för vilka dels Värmlandssällskapet och dels Evert Taube svarade. Den inbitnes kåseri om värmlänningar i förskingringen var et roligaste vi hittills hört framföras radiovägen. Av föredragen borde väl eljest professor de Geers om Istiden få räknas till de intressantaste som presenterats i radio.

Innan vi för denna gång nedlägga pennan måste vi också säga några ord om återutsändningarna av engelska program. För mången radiolyssnare torde dessa sändningar vara det allra intressantaste, ty då börja avstånden att försvinna. Tekniskt sett äro ju också dessa sändningar oftast mycket lyckade och njutbara. Men – även här finns ett men – vad man skulle önska vore större variation. Genom återutsändningarna öppnas storartade möjligheter att variera effekten. Varför kan man icke då och då till omväxling komma med programmet från en tysk eller fransk station? Även där finns mycket att taga vara på och människan lever ju inte endast av jazz, fast det kan förefalla så. Åtminstone vore det skäl att vid återutsändningarna åtminstone någon gång förbigå Savoyorkesterns visserligen utmärkta men dock jazzprogram för att bjuda på något annat, skulle det så också vara tysk jazz eller fransk dito.

Est-ce-qui 1

”Radio” nr 3 den 15 februari 1925

Ronny Forslund, Vita Huset, SE-179 75 SVARTSJÖ
Tel: +46 (70) 271 51 97; e-mail: info@rock.x.se

Denna nostalgispalt skrivs för ovanlighetens skull långt i förväg. Nu när jag har förtidsröstat, till den verkan det hava kan, drar Rutan och jag till Hälsingland. Hög tid för litet aktiv lyssning! Datumet den 11 september är för evigt förknippat med mänsklig tragik och det kan tyckas symptomatiskt att valdagen infaller just denna dag. Någon som på fullaste allvar tror det kommer att bli bättre? Inte då! Oavsett vilket parti som kan utropa sig till segrare kommer politikerna även fortsättningsvis att prioritera egna fördelar och den egna försörjningen. Valboskapen, vi väljare som hjälpt dem att komma fram, lämnas därhän.

Symptomatiskt är också denna pajkastning som inte precis drar ned politikerföraktet. I stället för att seriöst ta tag i problemen fokuserar man på att gräva fram lik i motståndarnas garderober, skylla på andra och understryka hur dåligt övriga partier skött olika frågor. Ja, mina vänner, det är vad som kallas demokrati.

Den kommande vintern tornar upp sig som en hotbild vid horisonten. Hur ska vi klara oss när elräkningarna överstiger inkomsterna? Hur många ska behöva gå från hus och hem därför att de inte längre klarar ekonomin? I lyssnartorpet finns i alla fall möjligheten att elda med ved och i nödfall går det nog att driva mottagarna med ett litet portabelt elverk. Kanske inte direkt miljövänligt men vad ska man göra? Ved, förresten, lär ju bli en synnerligen stöldbegärlig vara framöver. Kanske är det dags att sätta ordentliga lås på vedboden nu? Belysningen klarar vi till nöds med levande ljus vilket också förhöjer mysfaktorn i skallampans stilla sken, alltmedan det hemtrevliga sprakandet från vedspisen blandas med sprakandet från mellanvågsbandet. Ja, ibland är det väl mycket sprak på mellanvågen.

En annan typ av radioaktivitet än DX-ing lurar runt hörnet. Vad händer när Putte stängt av strömmen en gång för mycket i Zaporizjzja – Ukrainas största kärnkraftverk – så att kylningen av reaktorerna sätts ur funktion och en härdsälta blir följden? Då ska ni få se på sprak....

Den 11 september upphör även de sista RAI-sändarna på mellanvåg och det kommer förstås att lämna en del fria (eller friare) frekvenser. Spanien och England står på tur. Lyckligtvis finns många stationer kvar att plocka i andra världsdelar. Låt oss inleda denna nostalgispalt med ett kort från RAI Bolzano, alias Sender Bozen, som redan är historia. Stationen hade tyska program och kortet kommer från min egen samling.

Spanien, ja. Ytterligare ett land som är på väg att kasta in mellanvägshandduken, ofta på grund av ökande energipriser. John Ekwall, JOE, har vänligen bidragit med en lista över spanska MV-stationer från 1963. Detta är stationer som hörts av medlemmar i Nordic Radio Club och Sydic Radio Club.

DX-Mässiga radiostationer i Europa
hörda och identifierade av medlem-
mar i Nordic Radio Club och Sydic
Radio Club under år 1963.

Kontrolläst av: Hans Janason
Sune Häverstedt

Listan uppgjord av: Bo Danielsson
Thomas Lindén
Jan Asplund

Alla ev. angivna tider är Svensk Normaltid

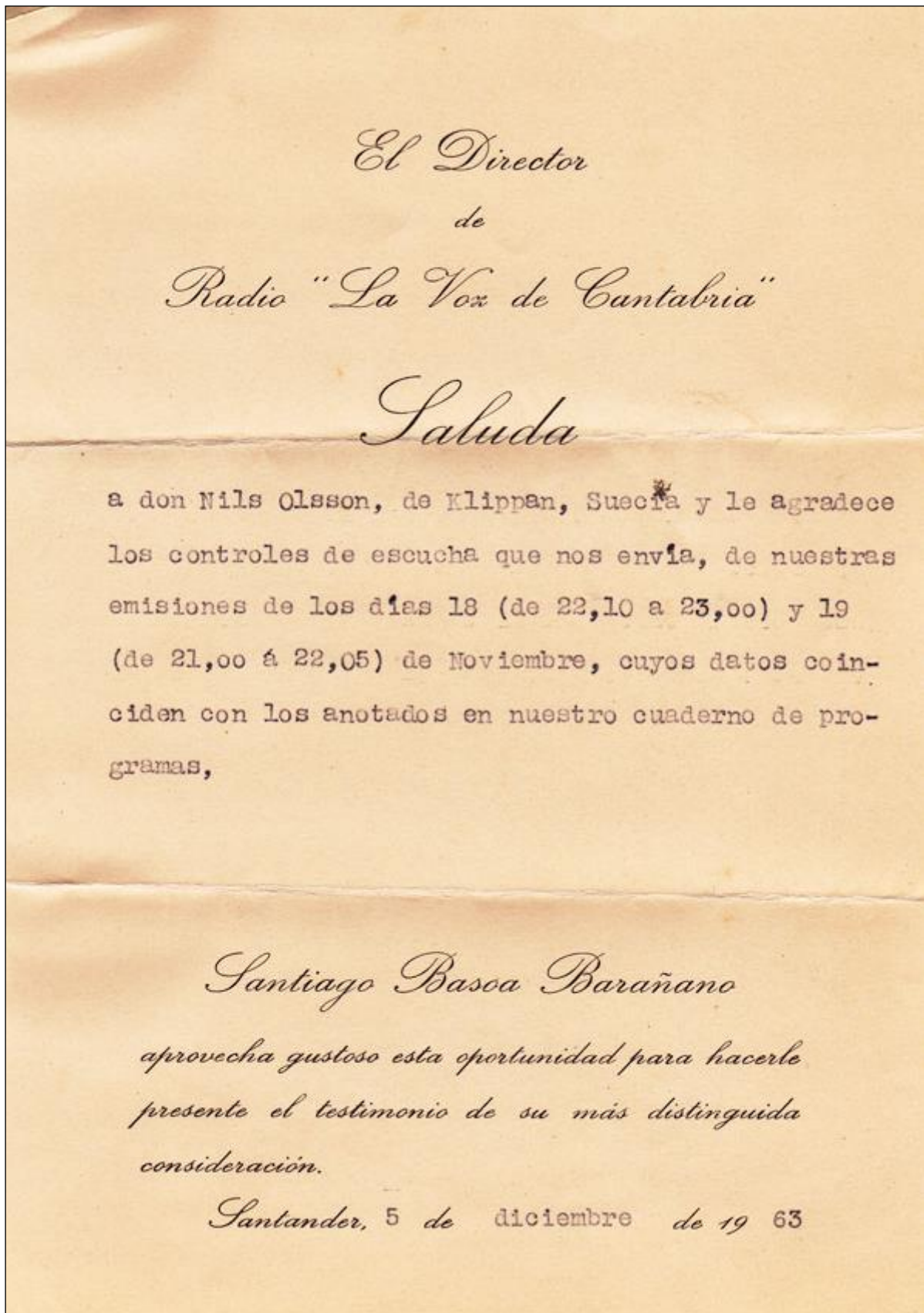
<u>Frekvens</u>	<u>Datum</u>	<u>Call, station, stad, tid</u>	<u>effekt</u>
<u>SPANIEN</u>			
584		RNE, Madrid bl.a 18.30	200
638		RNE, San Sebastián	
647 (650 enl. LR)		RNE, Sevilla bl.a 20.55	5
728	11/10	RNE, La Coruña, cd. 01.10	20
737		RNE, Barcelona	20
773	19/8	RNE, Valencia 22.00	20
800		EAJ5, R. Sevilla	5
809		EAJ7, R. Madrid	20
827		EAJ1, R. Barcelona	10
836		RNE, Huelva vid Ol.-snåret	2
854		EAJ2, R. Esp. de Madrid	15
872		EAJ101, R. Zaragoza	30
894	30/12	EFE32, R. Gredos 01.00	20
953		EAJ29, R. Intercontinental, Madrid	20
X 962	höst	RNE, Asturias, Oviedo cd 00.10 (numera 566)	
1007	7/12	RNE, Málaga oo.15	6
1025		EAJ8, R. San Sebastian cd 01.00	5
X1030	18/7	RNE, Asturias en Oviedo (numera 566)	
1052	jan.	EAK25, R. Pop. de León vid midnatt	2
1079	3/1 + dec.	EFE14, La Voz de Madrid 03.43 test. cd 01.00 numera.	20
1079		EFE17, La Voz de Levante, Valencia cd 01.30	5
1079		EFE22, LV del Principado de Asturias, cd 02.00	5
1079		EFE31, LV de Vigo cd 01.00	5
1079		EFE50, LV de Catalunya, 01.00	5
1086	25/8	EFJ20, RJ de Villanueva del Arzobispo kör över på lördagar.	
1097		EAK2, R. Vida eller R.P. de Sevilla	2
1097	26/2 27/6	EAK3, RP de Burgos cd efter 02.00	2
1097		EAK46, RP de Albacete	2
1097		EAK48, RP de Astorga	2
1106	7/12	EFJ45, RJ de Inca, Balearerna cd 01.45	2
1106		EFJ46, RJ de Zaragoza cd 02.00	2
1106		EFJ56, RJ de Málaga	2
1110	15/12	ECS21, LV de Baeza numera LV de Jaén vid test cd 01.20	
1115		EFJ19, RJ de Murcia	2
1124		EAJ15, R. España de Barcelona	3
1133		EAJ28, R. Bilbao	5
1142		EAK19, RP de Salamanca cd 02.25 /spec.tillfälle	2
1152		EAK56, LV de Alcira cd 01.15	1
1160	18/6	EAJ49, R. Toledo cd 01.20 /spec.--tillfälle/	
X1184		RNE, Cuenca, nu på 1178	2
1184	20/8	EFJ2, RJ de Soria cd 00.02	2
1187		EFJ5, RJ de Cádiz	2
1187	10/1 8/5	EFJ14, RJ de San Feliu, San Feliu de Llobregat cd 23.55	1

Fortsättning följer på nästa sida.

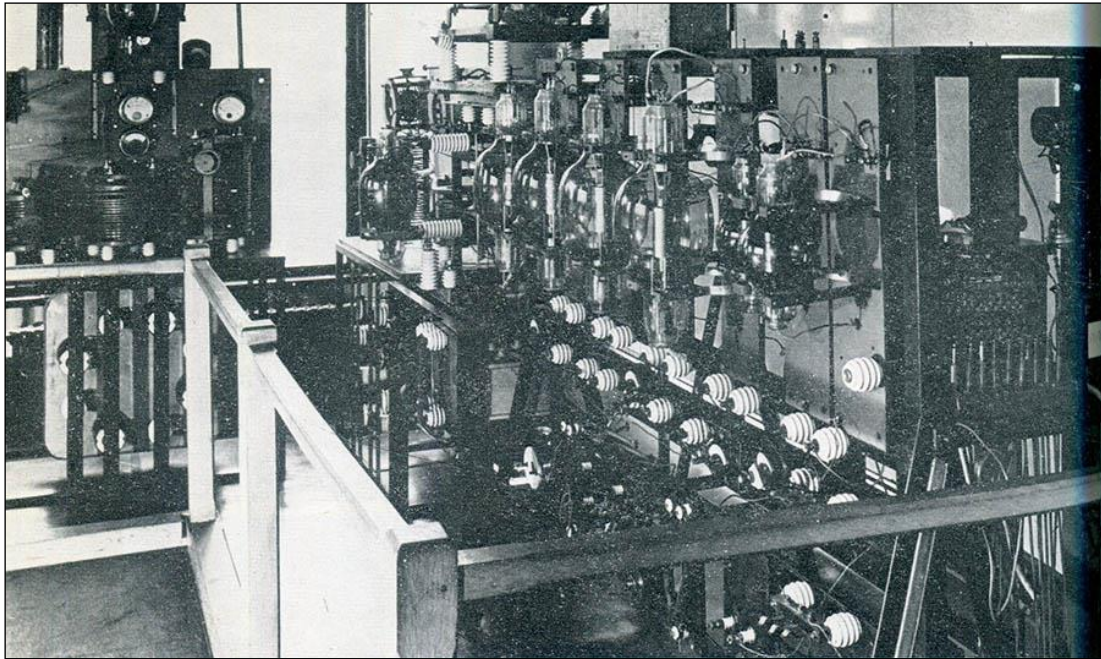
X1187	9/1	6/6	EFJ23, RJ	de Albacete cd 00.55	0,8
1187	19/9		EFJ29, RJ	de Ponferrada cd 00.00	0,8
X1187	7/9		EAK91, RP	de Asturias, Avilés, cd 00.00	2
1192	6/6		EFJ23, RJ	de Albacete cd 00.55	0,8
1223			EFE14, LV	de Madrid ex.vis 19.00	20,8
1250			EFJ15, RJ	de Barcelona	5
1250	6/6		EFJ43, RJ	de Vizcaya, Bilbao cd 01.00	2
1259			EAJ3, R.	Valencia cd 01.00	5
1268	sommar	o höst	EAJ19, R.	Asturias, Oviedo cd 01.00 o 01.30 ex.	5
1268			EAJ37, R.	Linares cd 01.00 ung.	
1275	17/6		EFB40, LV	de la Costa Brava, Palamós	
1277	20/6	15/11	EAK21, RP	de Badajoz cd 00.30	2
1277	5/5	22/6	EAK22, RP	de Ciudad Real	2
1277	20/6		EAK31, RP	de Alicante 00.15	2
1277			EAK44, RP	Club Norte de San Sebastián	2
1295	25/3		EAK39, RP	de Granada cd 04.32	2
1295			EAJ41, R.	Coruña cd 01.00	2
X1304			EAK12, RP	de Murcia	2
1304	18/8		EAK13, RP	de Bilbao cd 00.00	2
1313			EAJ39, R.	Miramar, Badalona 00.45	1,5
1313	2/12		EAJ56, R.	Salamanca cd 24.00	2
1322			EAK4, RP	de Pamplona cd 00.30-45	2
1322			EAK6, RP	de Zaragoza cd oftast 00.15	2
1322	början	av maj	EAJ59, R.	Cádiz	
1325	12/12		EAK12, RP	de Murcia 00.35	2
1330	18/5		EAK86, RP	de Segura spec-cd. 01.35	
1340			EAK90, RP	de Montilla, cd vid midnatt	
1340	hösten		EAK91, RP	de Asturias, Avilés cd 01.00	2
1349	hösten		EFJ12, RJ	de Sabadell cd 00.05-10	0,8
1355	24/6		EFJ48, RJ	de Monforte de Lemos	0,4
1358	7/3	4/5	EFE15, LV	del Ferrol, cd 01.10	0,7
X1367	17/4	5/7	EAJ11, R.	Reus, cd 01.00 numera 1430.	2
1367	17/4	15/6	EAJ24, R.	Córdoba cd 01.00	
1380	10/6	6/12	EFE25, LV	de Cantabria, Santander cd 01.00	
1385			EFB1, LV	de Valladolid	1
1385	10/6	2/11	EFE45, LV	de Granada cd 01.30	2
1390			EFE38, R.	Badajoz	5
X1396			EFE23, LV	de Guipúzcoa, San Sebastián nu 1390	5
1403	4/7	29/11	EAJ14, R.	Castellón, cd 00.45 bl.a.	2
1403			EAJ48, R.	Vigo	2
1412	början	av maj	EAJ23, R.	Gandía cd 01.00 ung.	2
1415	20/12		EAJ68, R.	Lugo cd 01.20	3
1416			EAJ61, R.	Jaén cd 01.00 ung.	2
1418	mars	+ 25/6	EAJ73, R.	Zamora	2
1423			SIS16, R.	Sindical de Ronda, Ronda (Málaga)	
1430			EAJ11, R.	Reus	2
1439	11/2		EAJ13, R.	Mallorca 04.00	5
1448	17/2		EAJ16, R.	Granada cd vid 02-tiden	5
1457	april		EAJ30, R.	Onteniente	
1457	15/6		EAJ62, R.	Vitoria cd 01.20	2
1475	våren		EAJ47, R.	Valladolid cd 00.30	2
1484	21/3	9/4	EAJ18, R.	Rioja, Logrono cd 00.45	2
1484	9/5	24/10	EAJ32, R.	Santander cd 00.30	2
1491			EAJ51, R.	Manresa cd 00.30 ung.	
1493	13/5	25/11	EAJ34, R.	Gijón cd 00.30	2
1493	17/2	1/12	EAJ44, R.	Albacete cd 01.10	2
1502	28/3		EAJ64, R.	Segovia, 00.45	2
1511	10/2	1/12	EAJ17, R.	Murcia 01.00	2
1511			EAJ62, R.	Lérida cd 01.00	
1523			SIS8, R.	Atalaya de Cabra cd sent lordagar	
1529	19/4		EAJ53, R.	Elche	
1538	24/1	23/5	EAK14, RP	de Huelva 21.20 i Malmberget.	2
1538	15/11		EAK48, RP	de Astorga // 1097 01.15	2
1544	13/5		EFE55, LV	de Ausona, Vich 00.16	0,7
1570	våren		EFE33, R.	Tarragona, LV Mediterraneo cd 00.50	5
				Aven hörd 20.15	

Nog kastar denna lista något av nostalgins skimmer över vår hobby? Lägg därtill att i stort sett alla spanska mellanvågsstationer på denna tid svarade bra, oftast med brev, vimplar och annat. Vad är det man brukar säga? Det var bättre förr....

Just från året 1963 kommer detta QSL som La Voz de Cantabria skickade till Nils Olsson för en rapport på 1380 kHz. Det hände ju relativt ofta att spanska stationer hamnade vid sidan av sin nominella frekvens. Brevet inskannat av John Ekwall JOE.

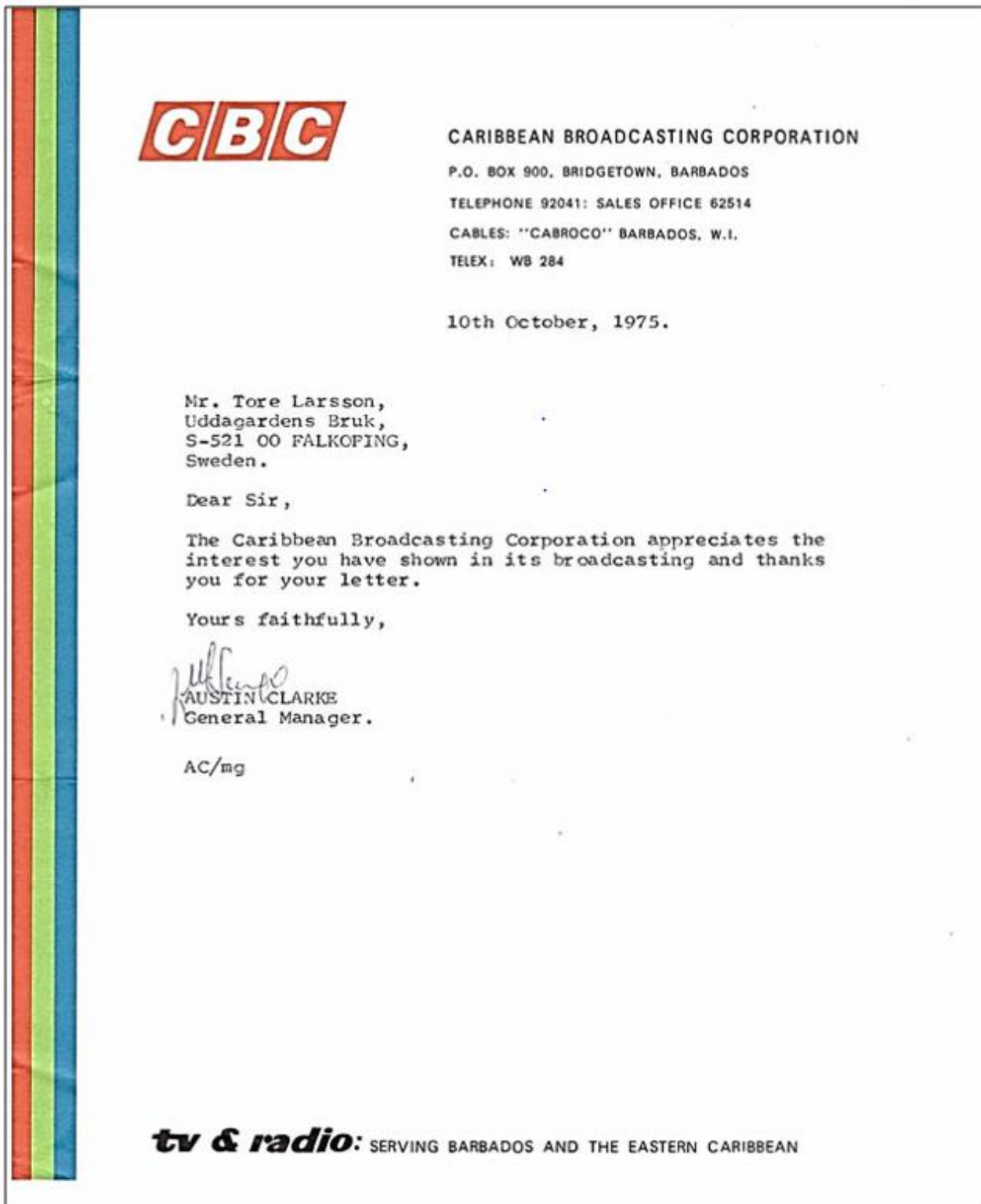
Även England har under åren haft ett otal stationer på mellanvåg men nu är antalet på väg att drastiskt decimeras. Kan vi hoppas på att även Absolute Radio kommer att ge upp så att vi slipper allt splatter från den bredbandiga sändaren på 1215 i fortsättningen? Allt startade i något blygsammare omfattning 1922 med stationen 2LO som sattes upp av Marconibolaget. Stationen blev känd som Two Emma Toc efter ett anrop av Kapten Peter Eckersley som ledde projektet. Nedan ser vi stationens sändare. Bilden från boken "BBC Engineering 1922-1972" av Edward Pawley.

Medan denna spalt skrivs har vi nåtts av beskedet att Drottning Elisabeth II stilla somnat in i en ålder av 96 år. Här en bild från den alldeles utmärkta sajten Radio Heritage som visar drottningen när hon håller ett jultal till samväldet över New Zealand Broadcasting Service i Auckland 1953. Ni kan läsa mer på <https://www.radioheritage.com/story254/> Det kan också vara idé att låna ett öra till BBC i denna stund.

Därmed har vi kommit fram till dagens sista illustration som i vanlig ordning kommer från TL:s samling. Barbados blev självständigt 1966 och därmed upphävdes drottningens suveränitet över denna önation. Men man valde att behålla de brittiska banden genom att utropa en konstitutionell monarki med drottning Elizabeth II som drottning av Barbados. I praktiken representerades hon av en generalguvernör i landet. År 2021 utropades nationen som republik med Sandra Mason som landets första president. Drottning Elizabeth sände då detta meddelande till den nytilträdde presidenten: "As you celebrate this momentous day, I send you and all Barbadians my warmest good wishes for your happiness, peace and prosperity in the future."

Bidrag är som alltid välkomna till info @ rock.x.se eller skicka det fysiskt till Ronny Forslund, Vita Huset, 17995 Svartsjö så returneras allt omgående efter inscanning. Ha det bra, stay safe och GOOD DX!

Radio Castellón, Castellón – 1521 kHz

Buenos días Jan!!

Primero que todo pedirte disculpas por la tardanza, pero he estado de vacaciones y me he incorporado esta semana. La verdad que con el comienzo de la nueva temporada se ha juntado todo y vamos de cabeza.

Nos alegra muchísimo que nuestra onda llegue tan lejos y que nos puedas escuchar desde ahí.

No padezcas por la grabación, se escucha claramente y confirmo que somos nosotros.

Un Saludo;

Senabre, Salvador | Jefe Técnico

| Radio Castellón S.A.

| **teléfono:** 964 86 87 91

| **site:** www.radiocastellon.com

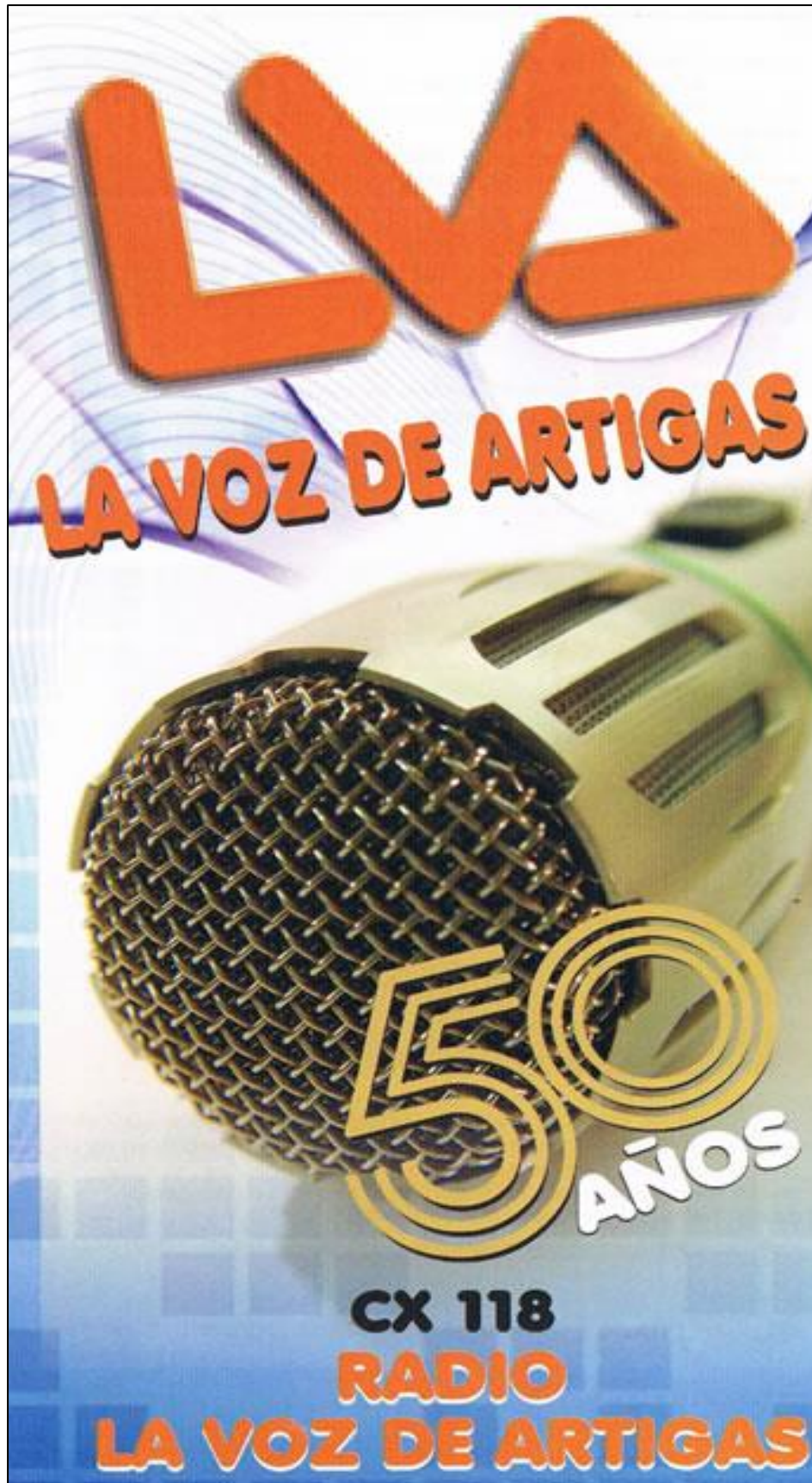
| **dirección:** C/ José María Guinot Galán, 5

Nuestras marcas:

tnx JOB

CX118 La Voz de Artigas, Artigas – 1180 kHz

tnx JOB. Se även QSL-spalten!